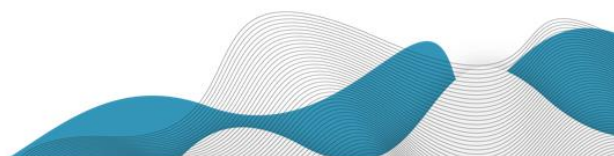

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY LIPINKI

Lipinki 2021

Spis treści

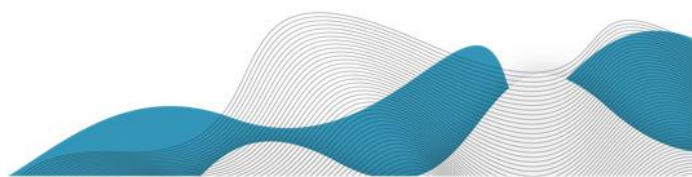
DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ GMINY LIPINKI.....	1
I WSTĘP.....	3
II ZAKRES OPRACOWANIA I METODOLOGIA PRAC	5
III DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ.....	8
III.1. Sytuacja demograficzna	9
III.2. Edukacja.....	13
III.3. Sport i rekreacja	16
III.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe	18
III.5. Kultura	20
III.6. Bezpieczeństwo publiczne	22
III.7. Infrastruktura mieszkaniowa.....	26
III.8. Rodzina i pomoc społeczna.....	29
III.9. Ochrona zdrowia	32
III.10 Seniorzy.....	34
III.11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	37
IV DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ	40
IV.1. Potencjał gospodarczy	41
IV.1.1. Podmioty gospodarcze	41
IV.1.2. Rolnictwo	43
IV.2. Rynek pracy i bezrobocie.....	44
IV.3. Finanse i polityka inwestycyjna Gminy	48
V DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ	51
V.1. Położenia administracyjne i warunki przestrzenne Gminy	52
V.2. Uwarunkowania geograficzne Gminy.....	56
V.3. Komunikacja i transport.....	57
V.4. Infrastruktura techniczna.....	59
V.5. Gospodarowanie odpadami.....	60
VI Badanie ankietowe	64
VI.1. Wyniki badania ankietowego.....	64
VI.2 Podsumowanie badania ankietowego	73
VII ANALIZA SWOT	74
Analiza SWOT	75
VIII LITERATURA.....	79
ZAŁĄCZNIK NR 1: WZÓR ANKIETY	81

I WSTĘP

Diagnoza w obszarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym Gminy Lipinki (w rozumieniu *Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*), jest sporządzana w związku z opracowaniem strategii rozwoju gminy i stanowi istotę pierwszego etapu jej opracowania. Podstawowym celem diagnozy jest rozpoznanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów, problemów gminy i jej otoczenia dla potrzeb planowania długofalowej polityki rozwoju. Diagnozę tę sporządzono w oparciu o statystykę publiczną (GUS, Polska w liczbach), dokumenty i materiały Urzędu Gminy Lipinki oraz poprzez zbadanie opinii mieszkańców i liderów lokalnych. Wyniki tych prac są przedmiotem niniejszego opracowania i będą podstawą do skonstruowania strategii rozwoju gminy na kolejne 10 lat („Lipinki 2030”).

II ZAKRES OPRACOWANIA I METODOLOGIA PRAC

Prace nad niniejszym dokumentem prowadziła firma Roman Batko Consulting pod kierunkiem dr hab. Roman Batko prof. UJ i AWL. Prace nad dokumentem trwały od maja do sierpnia 2021 roku w różnym wymiarze godzinowym i z zastosowaniem różnych metod pracy.

Pierwszy etap prac obejmował diagnozę stanu istniejącego oraz analizy z wykorzystaniem techniki *desk research*, czyli analizę dokumentów zastanych, polegającej na poszukiwaniu danych w dostępnych bazach w celu pogłębienia informacji na temat zasobów strategicznych Gminy Lipinki. Najbardziej aktualne i dostępne dane zostały zaprezentowane w formie wykresów i tabel, w różnych wariantach okresowych. W procesie badawczym korzystano przede wszystkim z metod jakościowych, obejmujących analizę dokumentów zastanych oraz badań ilościowych w postaci kwestionariusza ankiety. Stosowano także narzędzia analizy i interpretacji danych. W opracowaniu dokonano także przeglądu najnowszej literatury przedmiotu. Zgodnie z założeniami metod jakościowych, znaczna część badań opierała się na pisaniu tekstów, począwszy od notatek i transkrypcji z terenu, przez opisy i interpretacje, aż po prezentację ostatecznych rezultatów badania jako całości. W badaniach zastosowano analizę deskryptywną (polegającą na wyłonieniu wzorów, tematów i regularności ze zbioru danych) oraz teoretyczną (wyjaśniająca sposób pojawienia się wzorów w zgromadzonych danych)¹. Badania zakończono w momencie osiągnięcia nasycenia teoretycznego, które w dalszej kolejności pozwoliło na opracowanie wniosków i wygenerowanie obszarów strategicznych. Dane uzyskiwane w badaniach miały charakter opisowy i koncentrowały się na doświadczeniach uczestników i ich interpretacji. Badania jakościowe dotyczyły dokonujących się procesów, jak również ich wyników i konsekwencji. Rolą badacza było samodzielne gromadzenie danych, badanie dokumentów, obserwacje zachowań i przeprowadzanie wywiadów. Proces przeprowadzenia badań polegał na przeglądzie danych, nadawaniu im znaczenia i porządkowaniu ich oraz dzieleniu na poszczególne zakresy tematyczne.

---

¹ Por. U. Flick, *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2012, s. 128.

W badaniach zastosowano triangulację, czyli łączenie różnych źródeł danych. Zgodnie z typologią N. K. Denzina wykorzystano triangulację²: danych (polegającą na użyciu danych z różnych źródeł), teoretyczną (polegającą na użyciu różnych teorii do interpretacji materiału terenowego) oraz metodologiczną (polegającą na użyciu wielu metod badawczych)³. Zastosowanie teorii w badaniach jakościowych miało charakter indukcyjny. W badaniach dokonano także doboru próby. U. Flick definiuje ją jako sposób selekcji przypadków, materiałów czy zdarzeń, które umożliwiają jak najbardziej owocne zgłębienie badanego zjawiska. Według Angrosino dobór i rozmiar próby zależą od rodzaju badanej grupy oraz posiadanych zasobów. Na rzecz niniejszego opracowania dokonano doboru próby w obrębie przypadków i materiałów. Celowy dobór próby opierał się na wyborze osób, które mają doświadczenie istotne ze względu na przedmiot badań⁴. Dobór próby dotyczył również dokumentów, dokonywano bowiem selekcji w obrębie dostępnych materiałów⁵.

Ustalenia diagnostyczne zostały pogrupowane w ramach trzech rozdziałów tematycznych, dotyczących sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy. Podsumowanie wyników badania stanowi analiza SWOT.

---

² N.K. Denzin, *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, 2d ed., McGraw-Hill, New York 1978.

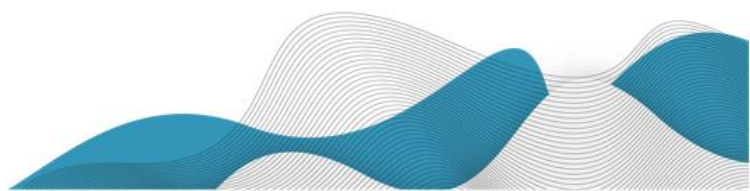
³ Por. M. Kostera, *Antropologia organizacji: metodologia badań terenowych*, Warszawa 2005, s. 98.

⁴ Por. M. Angrosino, *Badania etnograficzne i obserwacyjne*, Warszawa 2010, s. 67, 139-140.

⁵ Tamże, s. 176.

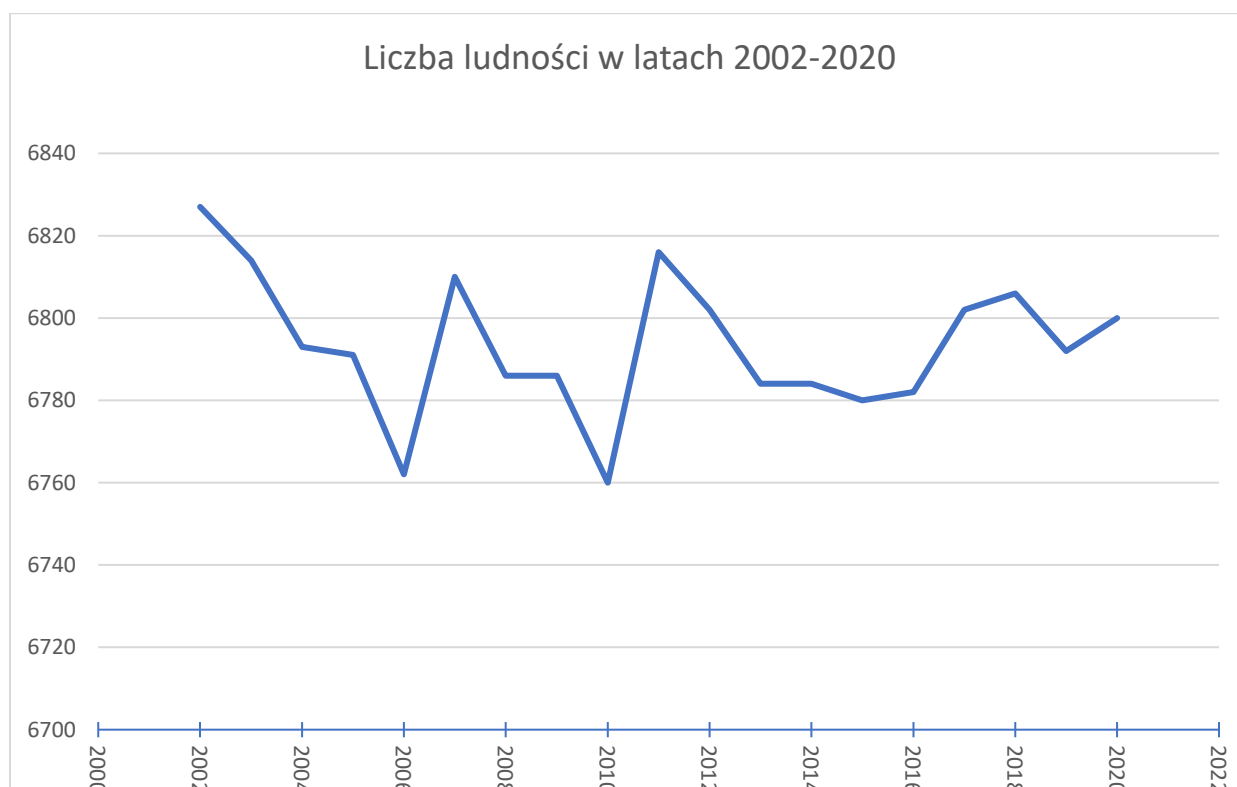
III DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

III.1. Sytuacja demograficzna

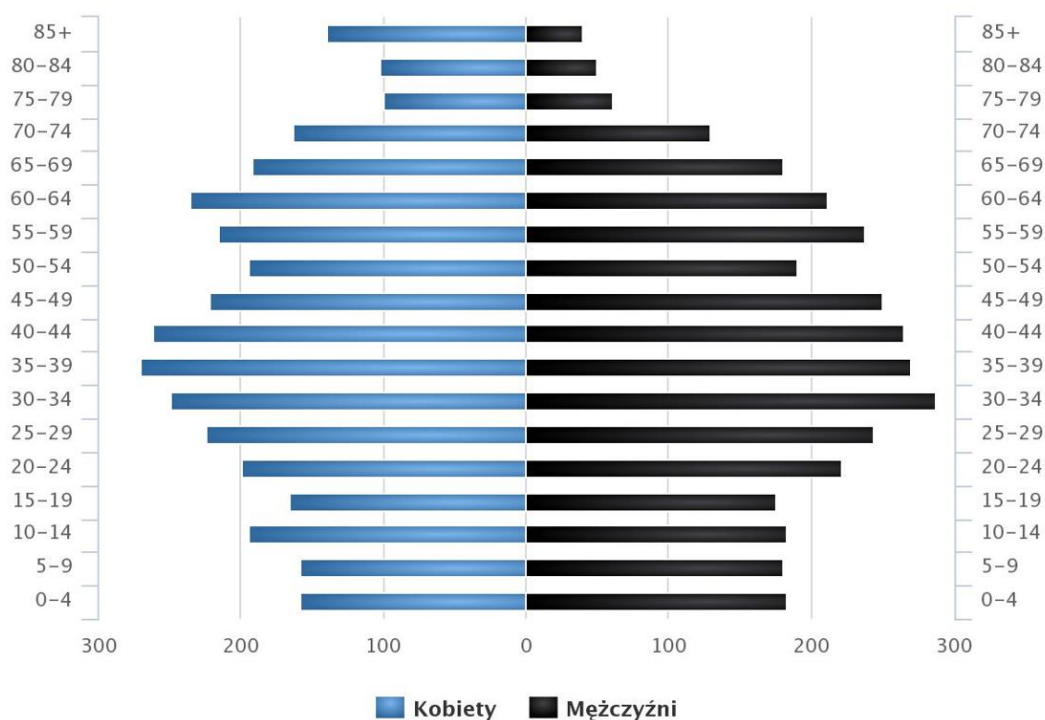
W skład Gminy Lipinki wchodzi 6 miejscowości i 7 sołectw. Powierzchnia Gminy liczy 66 km². Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2020 roku Gmina Lipinki liczy 6 800 mieszkańców, z czego 50,6% stanowią kobiety, a 49,4% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców zmalała o 0,4%. Największy wzrost liczby mieszkańców Gmina odnotowała w latach 2002-2003, 2007, oraz 2011-2012. Po tym czasie wzrost demograficzny ciągle utrzymywał się na względnie wysokim poziomie, jednak już niższym niż wcześniej. Obserwuje się także w ostatnich 4 latach poddanych analizie (2016-2020) utrzymanie trendu wzrostowego.

Rysunek 1: Liczba ludności w Gminie Lipinki. Źródło: dane GUS.

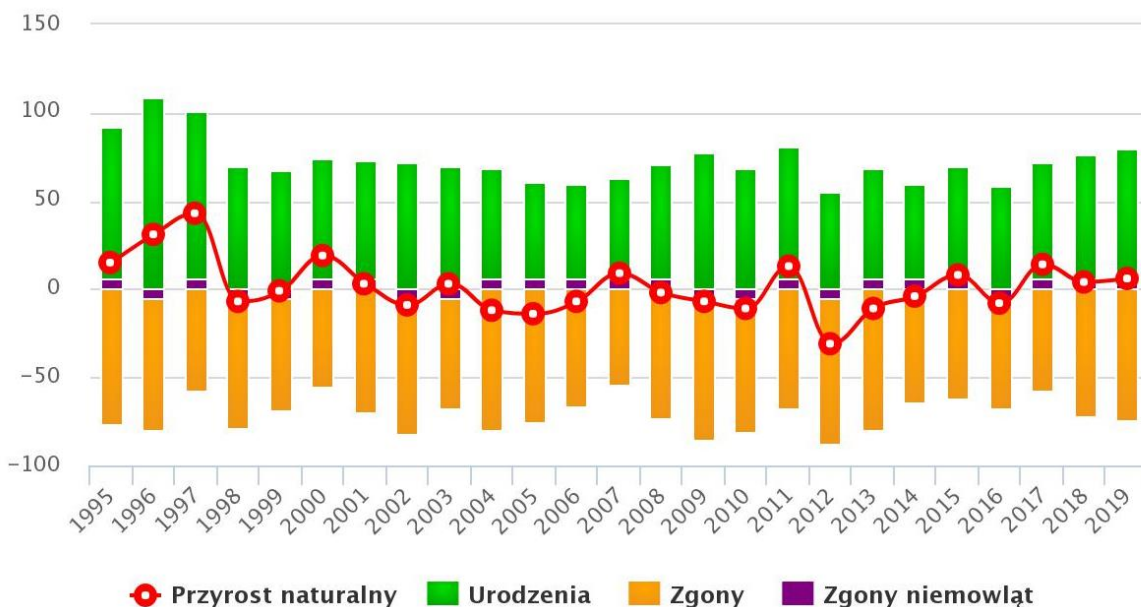
Średni wiek mieszkańców wynosi 40,7 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa małopolskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Rysunek 2: Piramida wieku mieszkańców Gminy Lipinki. Źródło: Polska w liczbach (<https://www.polskawliczbach.pl/gmina/Lipinki>).

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na ujemny przyrost naturalny w Gminie Lipinki, wynoszący -6. W 2020 roku urodziło się 26 dziewczynek i 32 chłopców, łącznie 58 dzieci. W ubiegłym roku liczba zgonów wynosiła 64. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi -0,88. W 2019 roku urodziło się 80 dzieci, w tym 42 dziewczynki (52,5%) i 38 chłopców (47,5%). Liczba zgonów wyniosła 72. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosił 0,83. W ostatnich latach przyrost naturalny utrzymuje się na względnie podobnym poziomie.

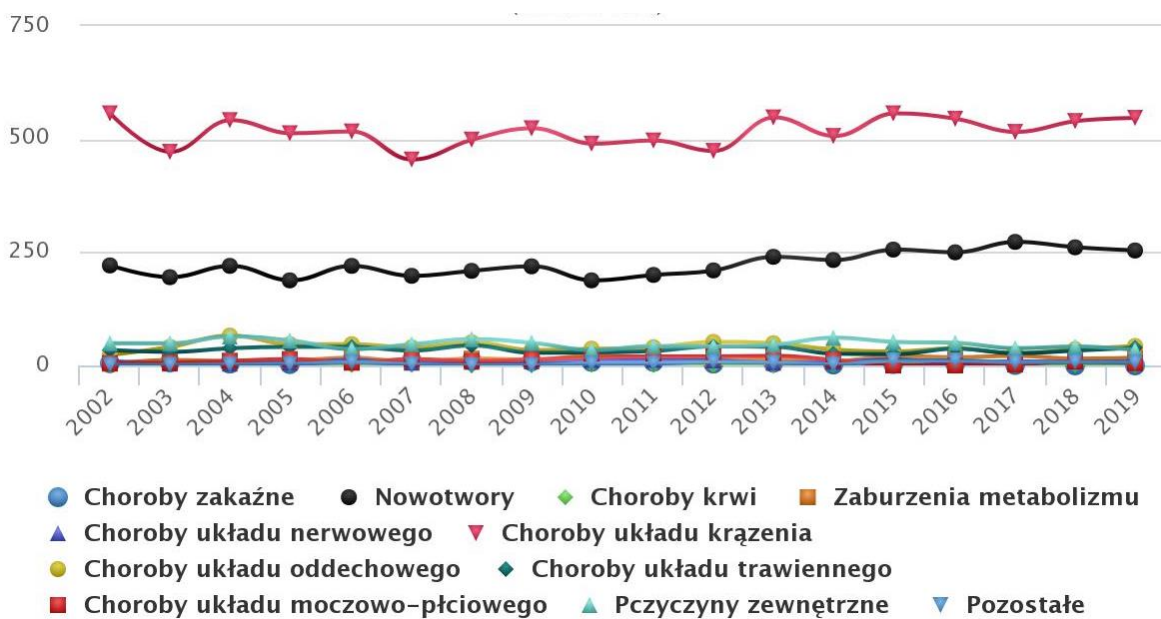

Rysunek 3: Przyrost naturalny w Gminie Lipinki w latach 1995-2019. Źródło: Polska w liczbach (https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki).

W 2019 roku 52,8% zgonów w gminie Lipinki spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 24,5% zgonów w gminie były nowotwory, a 4,2% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. W 2019 roku na 1000 ludności gminy Lipinki przypadało 10,89 zgonów, a w 2020 roku 9,44. Jest to znacznie więcej od wartości średniej dla województwa małopolskiego oraz wartość porównywalna do wartości średniej dla kraju.

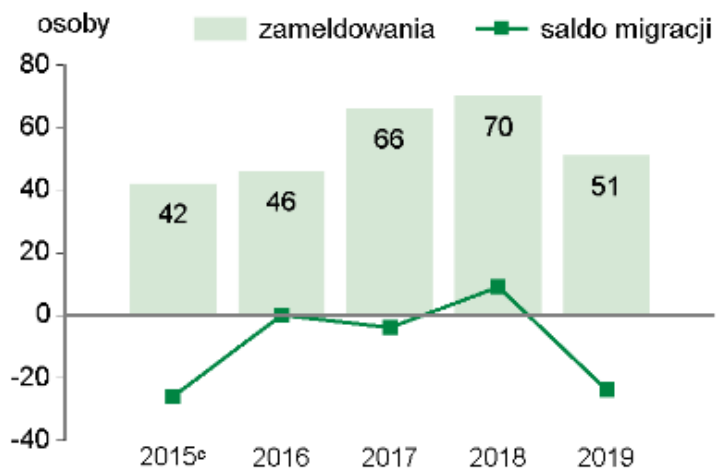

Rysunek 4: Przyczyny zgonów w powiecie gorlickim w latach 2002-2019. Źródło: Polska w liczbach (https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki).

Kolejną zmienną wpływającą na zmiany liczby ludności jest saldo migracji (różnica pomiędzy wielkością imigracji i emigracji). Według danych Urzędu Statystycznego w Krakowie, w 2019 roku zarejestrowano 51 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 75 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Lipinki -24. W tym samym roku 1 osoba zameldowała się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 1.

Rysunek 5: Migracje ludności na pobyt stały. Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie, „Gmina wiejska Lipinki. Powiat Gorlicki”, 2020.

III.2. Edukacja

Na terenie Gminy Lipinki funkcjonuje:

- Gminne Przedszkole w Lipinkach
- Gminne Przedszkole w Krygu
- Szkoła Podstawowa w Lipinkach
- Szkoła Podstawowa w Wójtowej (ze stołówką szkolną i 2 oddziałami przedszkolnymi)
- Szkoła Podstawowa im. św. Jadwigi Królowej w Pagorzynie (z 2 oddziałami przedszkolnymi)
- Szkoła Podstawowa im. Ignacego Łukasiewicza w Krygu (ze stołówką szkolną i świetlicą szkolną)

Obecnie Gmina nie posiada żłobków.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w latach 2017/2018 i 2018/2019 wynosiła 526, a w latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021 – 511.

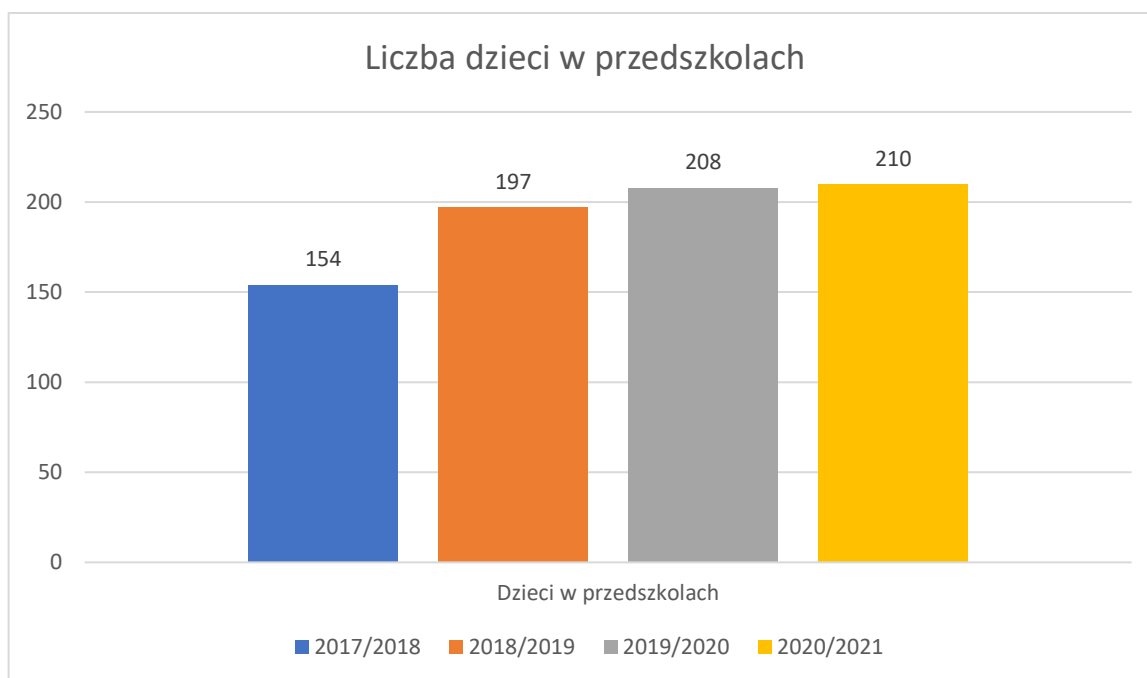

Rysunek 6: Liczba uczniów w szkołach podstawowych. Źródło: dane GUS.

Poniższy wykres wskazuje na to, że w ostatnich latach liczba dzieci w przedszkolach sukcesywnie wzrasta. W latach 2020/2021 do przedszkola uczęszczało 210 dzieci – o 56 więcej niż w 2017/2018.

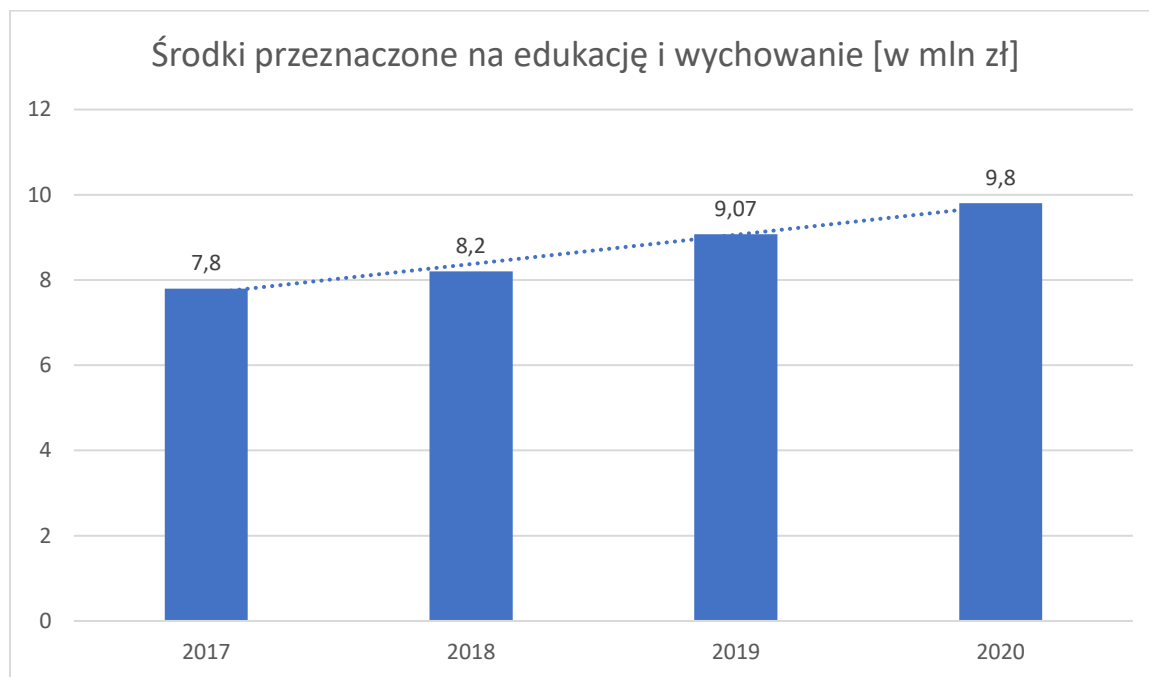
Rysunek 7: Liczba dzieci w przedszkolach w Gminie Lipinki. Źródło: dane GUS.

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Raporcie o stanie Gminy Lipinki za rok 2020” na zadania związane z edukacją i wychowaniem przedszkolnym gmina otrzymuje subwencję z budżetu państwa (część oświatową) oraz dotację na wychowanie przedszkolne. Subwencja oświatowa w 2020 r. wynosiła 6.043.932,00 zł, dotacja celowa na realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego – 208.975,59 zł, dotacja celowa na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów szkół podstawowych – 60.061,47zł, dotacja ze środków unijnych na zakup komputerów do szkół – 134.425,00 zł. Otrzymywane środki z budżetu państwa nie wystarczają na pokrycie kosztów funkcjonowania placówek oświatowych i ich obsługi.

W ubiegłym roku kwota środków przeznaczanych na edukację i wychowanie wynosiła 9,8 mln zł. Dla porównania w 2017 r. wynosiła ona 7,8 mln zł, w 2018 r. - 8,2 mln zł, a w 2019 r.- 9,07 mln zł, co oznacza tendencję wzrostową. Wydatki na ten cel to ponad 23 % ogółu wydatków, z czego większość przeznaczana jest na wynagrodzenia i pochodne. Rokrocznie wzrasta także kwota środków przeznaczanych z budżetu gminy na pokrycie

całości wydatków związanych z zadaniami z zakresu edukacji i wychowania tj. 1,9 mln w 2017 r. , 2,2 mln zł w 2018 r., 2,6 mln zł w 2019 r. i 3,3 mln w 2020 r⁶.

Rysunek 8: Środki przeznaczone na edukację i wychowanie. Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Lipinki za rok 2020, s. 29.

III.3. Sport i rekreacja

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Raporcie o stanie Gminy Lipinki za rok 2020” oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy na terenie gminy działają kluby sportowe, takie jak UKS Błyskawica, ULKS Lipinki, LKS Wójtowa, LKS „Nafta” Kryg. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Lipinki szkoli zawodników w sekcji lekkiej atletyki oraz w szachach. Zajęcia w klubie ULKS Lipinki prowadzone są 4-5 razy w tygodniu przez cały rok. Zawodnicy mają możliwość wyjazdów na obozy sportowe, udziału w zawodach sportowych - mitingach lekkoatletycznych, zawodach rangi

⁶ Zob. Urząd Gminy Lipinki, *Raport o stanie Gminy Lipinki za rok 2020*, s. 29.

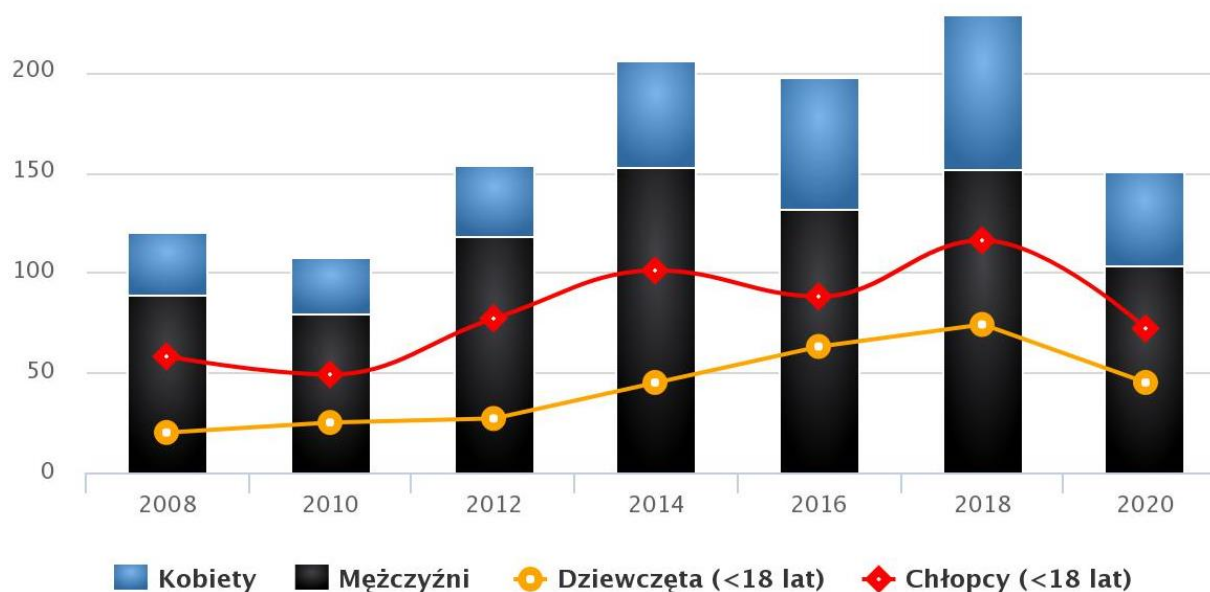
mistrzowskiej, zawodach ogólnopolskich. Klub sportowy ULKS Lipinki współpracuje z Małopolskim Związkiem Lekkiej Atletyki w Krakowie, Małopolskim Zrzeszeniem LZS w Krakowie, Polskim Związkiem Lekkiej Atletyki w Warszawie. Ludowy Klub Sportowy „Nafta” Kryg prowadzi drużyny piłkarskie seniorów w klasie A oraz młodzików. Młodzież ma możliwość udziału w szkoleniach treningowych, zajęciach sportowo-rekreacyjnych, turniejach piłkarskich organizowanych przez klub (na boisku sportowym, sztucznym boisku i sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Krygu), turniejach młodzików i orlików na obiektach sportowych rywali i klubów współpracujących. Ludowy Klub Sportowy Wójtowa podobnie jak LKS Nafta w Krygu prowadzi drużyny piłkarskie seniorów w klasie A oraz młodzików. Treningi są prowadzone 2 razy w tygodniu dla każdej drużyny tj. seniorów i młodzików. Zawodnicy uczestniczą w imprezach sportowych organizowanych na terenie Gminy Lipinki, Powiatu Gorlickiego i Nowosądeckiego. Biorą udział w rozgrywkach i turniejach piłkarskich. Klub kształtuje pozytywne cechy charakteru i osobowości poprzez sport. Gmina Lipinki corocznie udziela wsparcia finansowego na rozwój sportu zgodnie z Uchwałą Nr XLVIII/419/10 Rady Gminy Lipinki z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadań własnych Gminy Lipinki w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu. W 2020 r. w tym zakresie przekazano dotacje w kwocie 59.163,42 zł dla LKS Wójtowa (20.000 zł), LKS NAFTA Kryg (19.163,42 zł) i ULKS Lipinki (20.000 zł)⁷.

Jednym z mierników pokazujących aktywność fizyczną mieszkańców jest wskaźnik liczby osób ćwiczących w klubach sportowych. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2020 w gminie Lipinki działały 4 kluby sportowe. Zarejestrowano 198 ćwiczących (mężczyźni: 104, kobiety: 47, chłopcy do lat 18: 73, dziewczęta do lat 18: 45). Najwięcej zarejestrowanych uczestników klubów sportowych było w 2018 roku: 66 kobiet i 133 mężczyzn. W 2020 roku nastąpił spadek liczby uczestników klubów, spowodowany wpływem pandemii koronawirusa. Wśród aktywności przeważają lekkoatletyka oraz piłka nożna.

---

⁷ Tamże, s. 25.

Rysunek 9: Ćwiczący w klubach sportowych w gminie Lipinki w latach 2008-2020.

III.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

Gmina Lipinki jest obszarem posiadającym walory przyrodnicze i kulturowe. Geograficznie usytuowana jest na Pogórzu Karpackim w historycznej Galicji i sąsiaduje z zabytkowym Bieczem i Gorlicami. Na tych terenach żyją wyznawcy trzech religii: katolicy, grekokatolicy oraz prawosławni. Stąd też bogata jest materialna kultura sakralna. Na terenie Gminy znajduje się „Szlak naftowy” obejmujący dawne i obecne tereny wydobywcze ropy naftowej oraz fragment kompleksu leśnego Magurskiego Parku Narodowego. Wszystkie te elementy powinny mieć wpływ na rozwój szeroko pojętej turystyki. Dodatkowym argumentem jest bliskość Nowego Sącza i Gorlic⁸.

Najciekawszymi obiektami turystycznymi znajdującymi się na terenie Gminy Lipinki są:

⁸ Strona internetowa Urzędu Gminy Lipinki, <https://www.gminalipinki.pl/pl/217/0/turystyka.html> [dostęp: 18.08.2021].

1. Pola naftowe. Tutaj bowiem tworzył się polski przemysł naftowy i tu działały najstarsze na naszych ziemiach kopalnie ropy. Największe skupisko kopalnianych obiektów widać w Krygu i Lipinkach, gdzie trwa jeszcze wydobywanie ropy.

2. Cmentarze wojenne - pozostałość po bitwie pod Gorlicami z początku maja 1915, kiedy wojska niemieckie i austro-węgierskie przełamały umocnienia rosyjskie, otwierając sobie drogę w głąb Galicji. Ci, którzy podczas tej operacji zginęli, pochowani zostali na 4 cmentarzach: w Rozdzielu, Pagorzynie, Wójtowej i Bednarce.

3. Bogata architektura sakralna, wśród której wyróżniają się cerkwie prawosławne i łemkowskie: cerkiew zbudowana w 1927 roku z ciosanego piaskowca, p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, oraz cerkiew pod wezwaniem Opieki Matki Bożej (Pokrow). Oba obiekty znajdują się w miejscowości Rozdziele. Interesujący jest również wzniesiony w XVI wieku drewniany kościół p.w. św. Bartłomieja w Wójtowej, który jest obiektem zakwalifikowanym do III klasy zabytków. Ciekawe są również licznie rozsiane kapliczki.

Zabytki o największym znaczeniu dla gminy, znajdujące się na jej terenie:

- dwór Byszewskich z początku XX w.;
- Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP w Lipinkach – sanktuarium Maryjne mieszczące gotyką XIV w. Rzeźbę Matki Boskiej Wniebowziętej;
- kapliczka św. Marcina
- drewniany kościółek p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Wójtowej
- cerkwie

Atrakcje turystyczne:

- Sanktuarium Maryjne w Lipinkach
- Kościół pod wezw. św. Bartłomieja w Wójtowej
- Figury i kapliczki przydrożne
- Cerkiew greko-katolicka w Rozdzielu i Bednarce

- Cerkiew prawosławna w Rozdzielu
- Cmentarze wojskowe z Okresu I wojny światowej w Rozdzielu, Bednarce, Pagorzynie
- Zespół dworsko-parkowy w Lipinkach
- Szyby kopalnie tzw. kopanki z końca XIX wieku
- Ścieżki rowerowe

Część wymienionych atrakcji turystycznych znajduje się w gminnej ewidencji zabytków.

III.5. Kultura

Działalnością społeczno-kulturalną na terenie Gminy Lipinki zajmuje się Gminne Centrum Kultury w Lipinkach. W strukturze organizacyjnej Gminnego Centrum Kultury w Lipinkach funkcjonuje siedem Klubów Młodzieży: Lipinki, Bednarka, Bednarka/sołectwo Bednarskie, Kryg, Rozdziele, Pagorzyna, Wójtowa. Głównym zadaniem klubów młodzieży jest propagowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży Gminy Lipinki. GCK corocznie organizuje imprezy okolicznościowe. Na terenie gminy funkcjonuje biblioteka w Lipinkach z filią w Krygu i w Wójtowej⁹.

Jedną z miar pokazującą aktywność kulturalną mieszkańców jest liczba członków kół, klubów i sekcji w instytucjach kultury. Dynamika liczby uczestników imprez przyjmowała w ostatnich latach korzystne wartości. Czas pandemii ograniczył możliwości organizacji spotkań i imprez, co widoczne jest w danych statystycznych opisujących 2020 r. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2019 roku w Gminie zorganizowano 53 imprezy, liczących 3 786 uczestników. W 2020 roku zorganizowano łącznie 22 imprezy (uczestnicy: 530), obejmujące 10 prelekcji, spotkań i wykładów (uczestnicy: 270), 11 imprez turystycznych i sportowo – rekreacyjnych (uczestnicy: 210), konkursów (uczestnicy: 50).

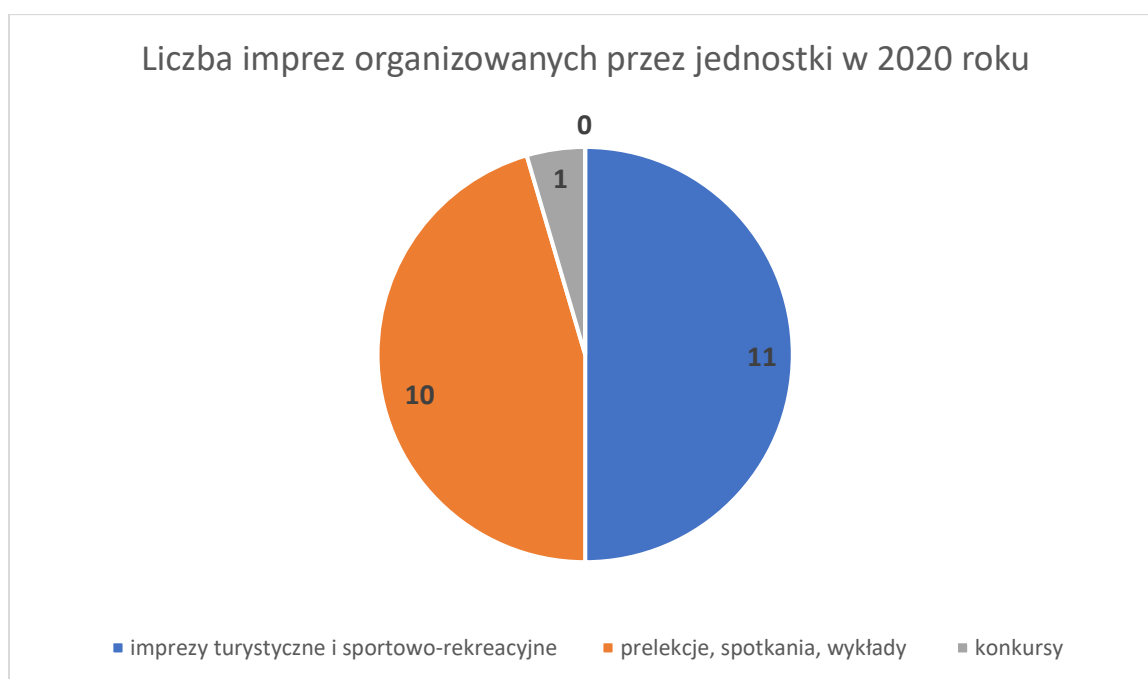
---

⁹ Tamże, s. 24.

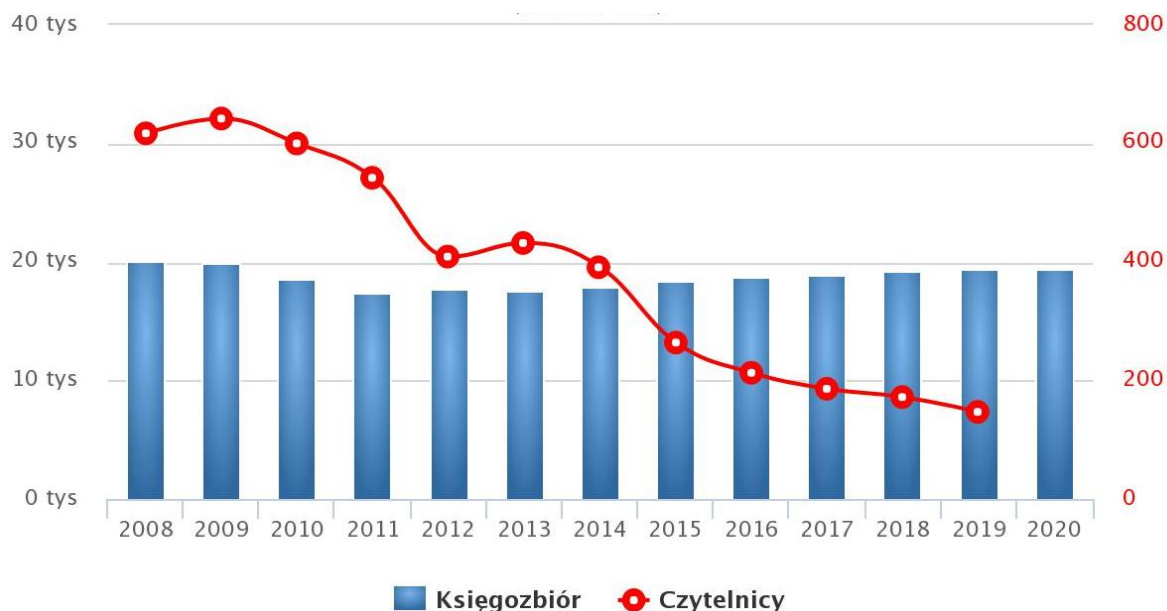
Rysunek 10: Imprezy organizowane przez domy kultury oraz ich uczestnicy w latach 2011-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#kultura-i-rekreacja

Rysunek 11: Imprezy organizowane przez jednostki kultury, 2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#kultura-i-rekreacja

Według danych z 2020 w gminie Lipinki działały 3 biblioteki i filie publiczne posiadające księgozbiór liczący 19 471 wolumenów (w 2008 roku było to 20 073 wolumenów). We wszystkich placówkach zatrudniony był 1 pracownik. Od 2008 roku widoczna jest tendencja spadku liczby czytelników z 617 do 147 w 2019 roku¹⁰.

Rysunek 12: Biblioteki publiczne – księgozbiór i czytelnicy w latach 2008-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#kultura-i-rekreacja

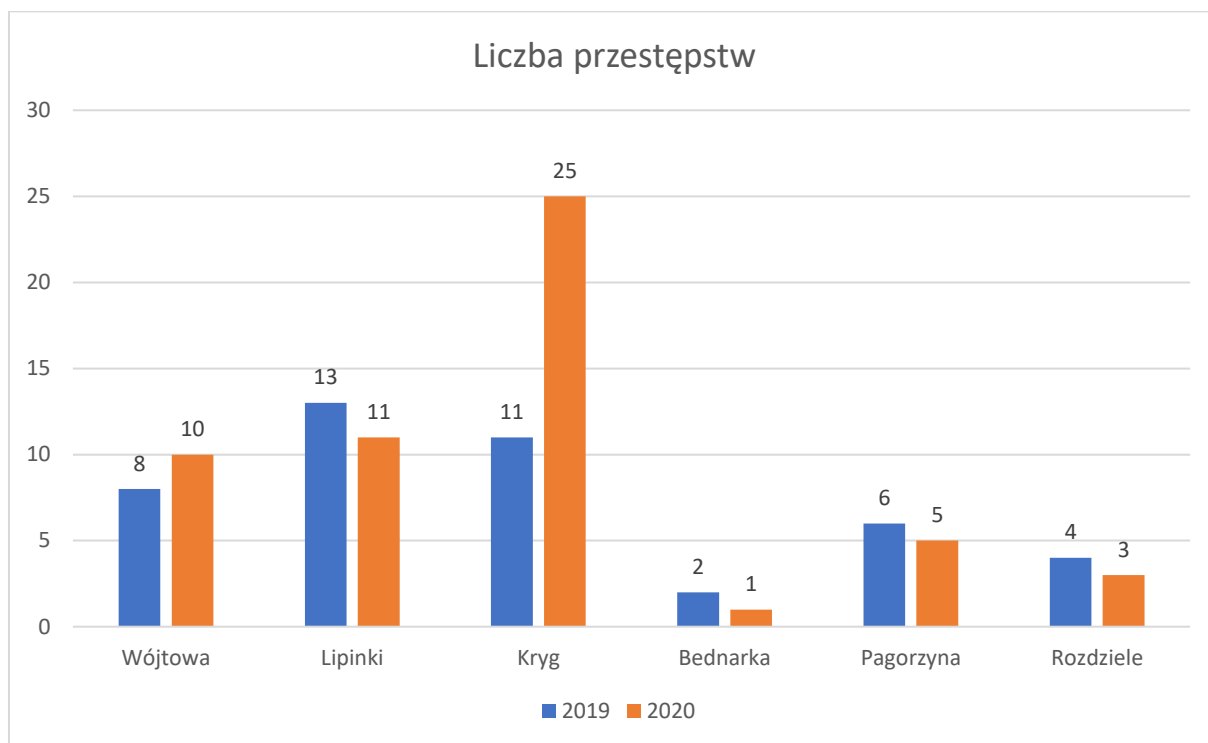
III.6. Bezpieczeństwo publiczne

Komisariat Policji w Bieczu w roku 2020 obsługiwał teren Gminy Biecz oraz teren Gminy Lipinki i realizował zadania ukierunkowane przede wszystkim na ograniczanie wykroczeń szczególnie uciążliwych dla społeczeństwa oraz na zahamowanie przestępczości pospolitej, a także na dalszą poprawę porządku publicznego i nadzór nad bezpieczeństwem na drogach. Na terenie Gminy Lipinki w roku 2020 odnotowano 55

¹⁰ Zob. Polska w liczbach, źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#kultura-i-rekreacja [dostęp: 18.08.2021].

przestępstw (o 11 więcej w porównaniu do 2019 roku), które w rozbiściu na poszczególne miejscowości przedstawia poniższy wykres:

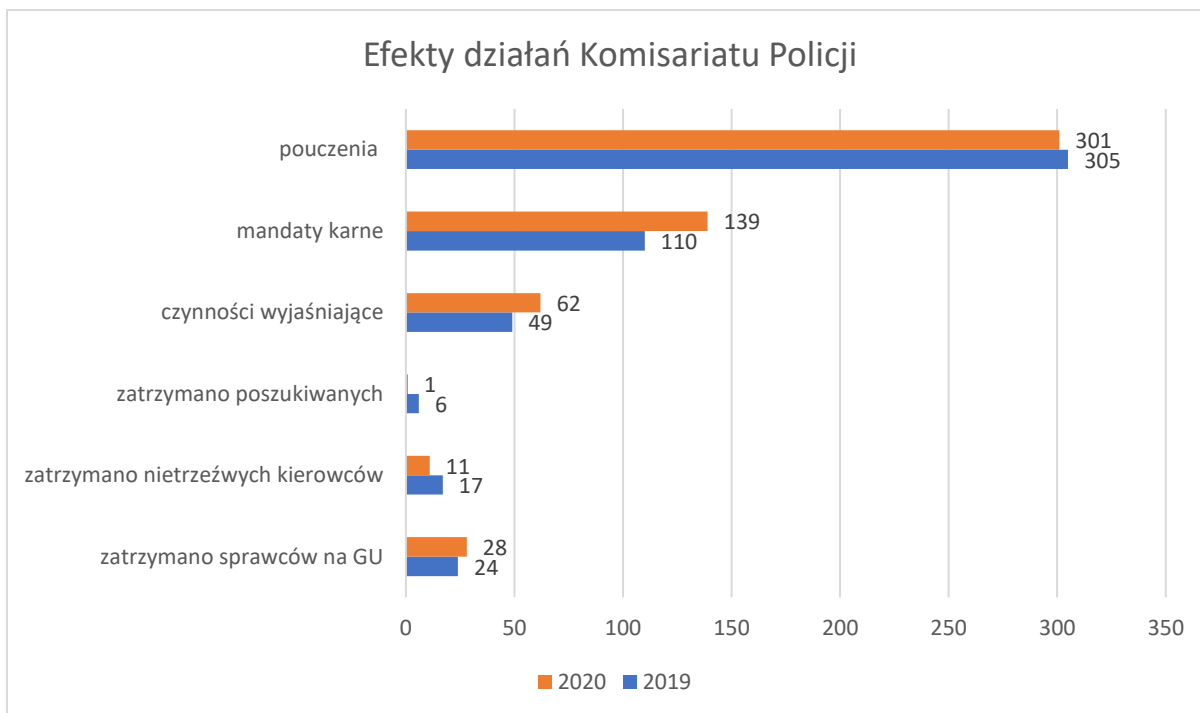

Rysunek 13: Liczba przestępstw w poszczególnych miejscowościach w gminie Lipinki. Źródło: dane Komisariatu Policji w Bieczu.

Najwięcej przestępstw w roku 2020 odnotowano w miejscowości Kryg – 25, Lipinki – 11 i Wójtowa – 10. Najmniej w miejscowości Bednarka – 1 i Rozdziele – 3. W 2019 roku najwięcej przestępstw miało miejsce w Lipinkach, najmniej – w Bednarce.

Efekty uzyskane przez policjantów Komisariatu Policji w Bieczu w 2020 roku na terenie Gminy Lipinki przedstawiają się następująco:

Rysunek 14: Efekty działań Komisariatu Policji w Bieczu.

w 2020 roku miało miejsce 301 pouczeń (o 4 mniej w porównaniu do roku 2019), wystawiono 139 mandatów karnych (w 2019 – 110), przeprowadzono 62 czynności wyjaśniające (w 2019 – 49), zatrzymano 11 nietrzeźwych kierowców (w 2019 – 17) oraz zatrzymano 1 osobę poszukiwaną (w 2019 – 6). Ujawniono łącznie 474 wykroczenia (w roku 2019 - 429 z czego w postępowaniu mandatowym represjonowano 139 wykroczeń (110 w roku 2019), do Sądu Rejonowego w Gorlicach skierowano 34 wnioski o ukaranie (odpowiednio w 2019 roku skierowano do Sądu Rejonowego w Gorlicach 14) zastosowano 301 pouczeń w roku 2019 — 305.

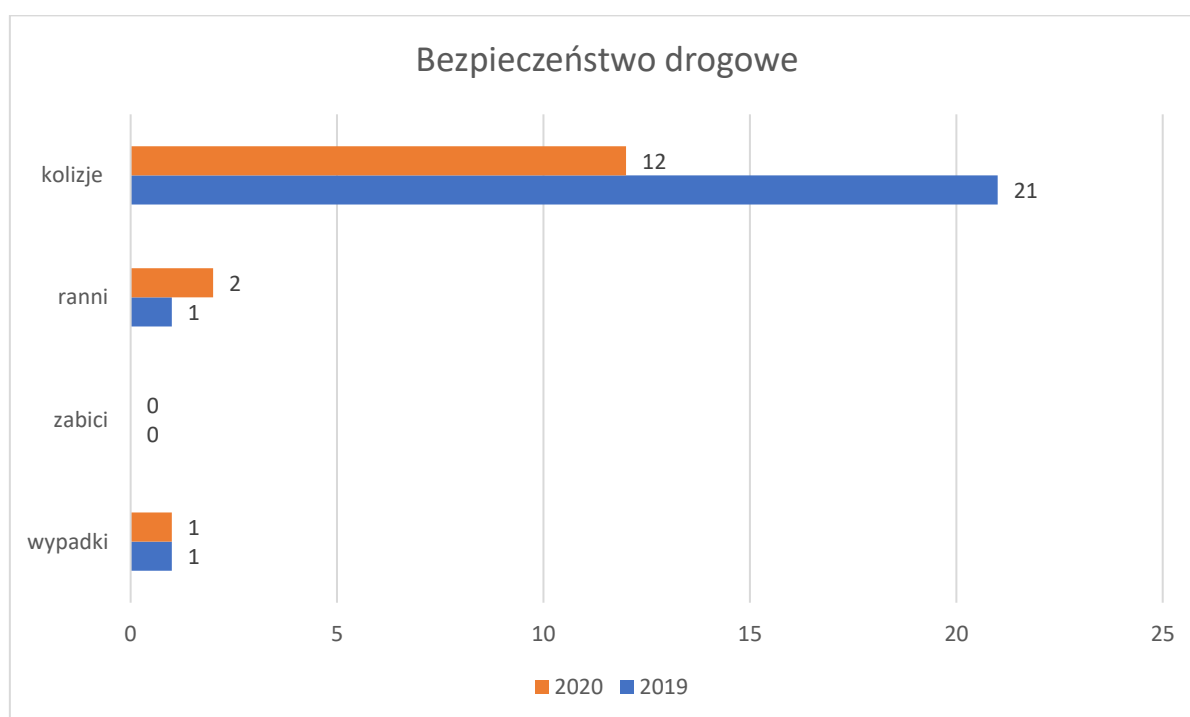
Na terenie Gminy Lipinki przeprowadzono 610 interwencje (w 2019 – 511). W 8 przypadkach wszczęto procedurę tzw. „Niebieskiej Karty”. W trakcie interwencji domowych lub w ramach tzw. postępowań opiekuńczych izolowano celem wytrzeźwienia z terenu Gminy Lipinki 10 osób. Spośród nich 5 doprowadzono do Izby Wytrzeźwień w Nowym Sączu, 4 do Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych Komendy Powiatowi Policji w Gorlicach i 1 osobę doprowadzono do miejsca zamieszkania. W ramach funkcjonowania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lipinkach pracuje grupa robocza w której

członkiem jest dzielnicowy. Bezpośredni nadzór nad rodzinami objętymi procedurą „Niebieskiej Karty” sprawuje grupa robocza, która opracowuje indywidualny plan pomocy dla danej rodziny. Z racji przejętych obowiązków grupa robocza występuje m.in. z wnioskami o leczenie uzależnienia od alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipinkach.

W obszarze bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie Gminy Lipinki w 2020 roku doszło do 1 wypadku drogowego oraz 12 kolizji drogowych (21 w roku 2019). Należy podkreślić, że w wypadku drogowym zaistniałym w roku 2020 nie odnotowano ofiar śmiertelnych, natomiast 2 osoby doznały obrażeń ciała.

Rysunek 15: Dane dotyczące bezpieczeństwa drogowego na terenie gminy Lipinki. Źródło: dane Komisariatu Policji w Bieczu.

Przy udziale funkcjonariuszy Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Gorlicach prowadzone były działania „Prędkość”, „Pasy”, „Kaskadowy pomiar prędkości”, „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”, „Smog” oraz „Bus i trak”. Głównym założeniem prowadzonych działań było ograniczenie liczby zdarzeń oraz

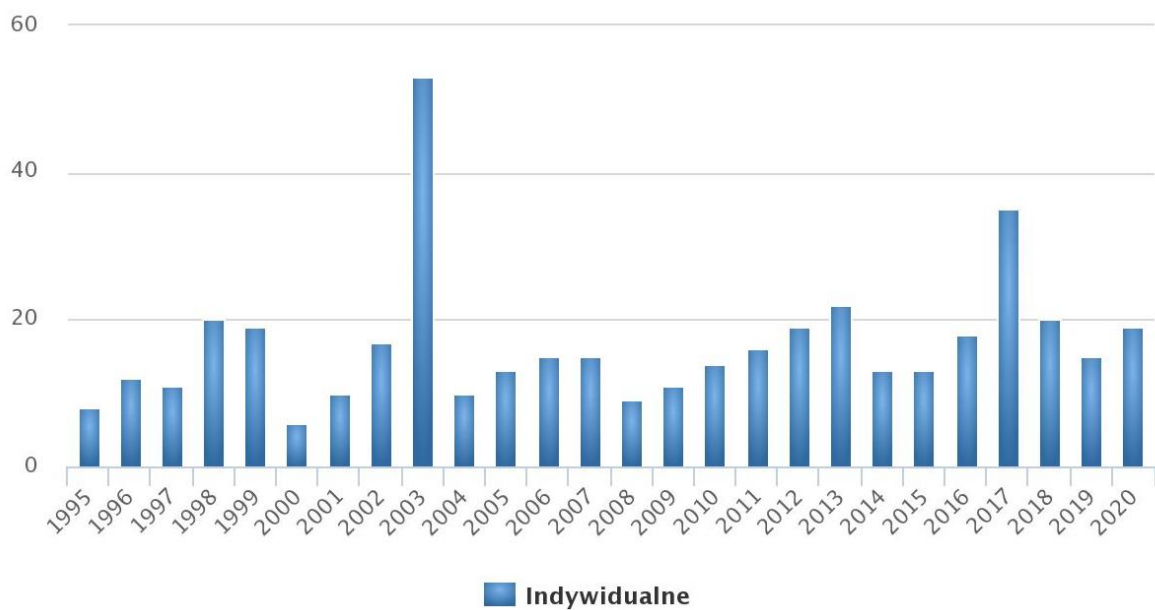
podniesienie świadomości samych uczestników ruchu drogowego w zakresie ich praw i obowiązków.

Gmina posiada spis rodzajów alarmów oraz komunikatów ostrzegawczych. W ramach realizowanego przez Związek Gmin Ziemi Gorlickiej programu pn. „wsparcia służb ratowniczych” wszystkie gminy powiatu gorlickiego objęte zostały systemem monitorowania zagrożeniami i powiadamianiem sms o ich występowaniu.

III.7. Infrastruktura mieszkaniowa

W 2020 roku w gminie Lipinki oddano do użytku 19 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 2,79 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Lipinki to 2 050 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 302 mieszkań. 100,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Lipinki to 5,58 i jest znacznie większa od przeciętnej liczby izb dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce.

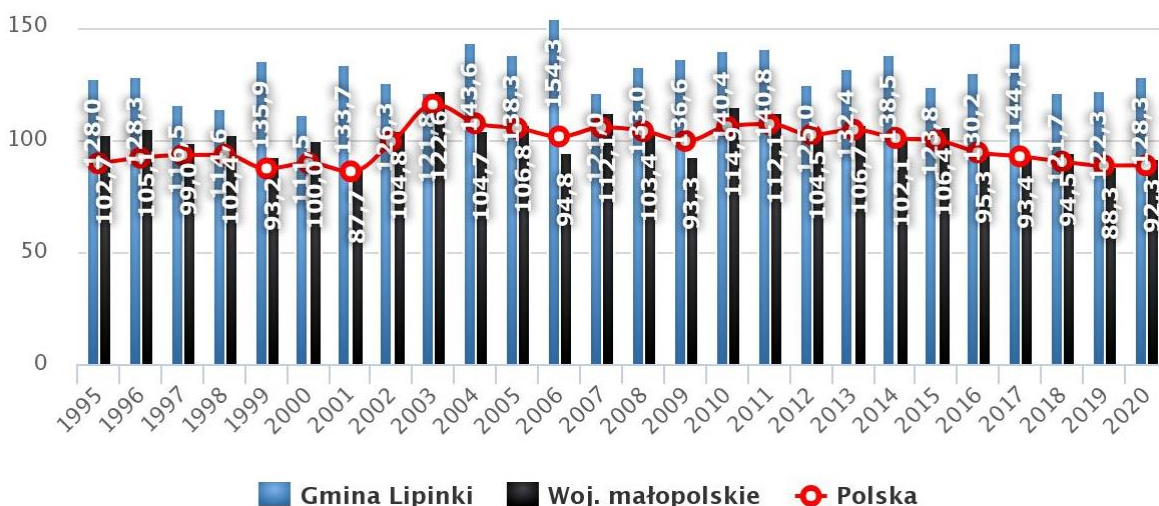

Rysunek 16: Liczba mieszkań w latach 1995-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#nieruchomosci

Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2020 roku w gminie Lipinki to 128,30 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce.

Rysunek 17: Powierzchnia (m²) nieruchomości oddanych do użytku w latach 1995-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#nieruchomosci

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 83,71% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 60,29% korzysta z centralnego ogrzewania, a 74,68% z gazu sieciowego¹¹.

Zasoby mieszkaniowe	2018	2019	2020
Mieszkania	2035	2050	2050
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania	20	15	19
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkańca w m²	87	87	87
Liczba lokali socjalnych	2	2	2

Tabela 1: Zasoby mieszkaniowe w Gminie Lipinki. Źródło: dane GUS.

Mieszkaniowy zasób gminy Lipinki stanowią cztery lokale mieszkalne: w miejscowości Lipinki, Pagorzyna o łącznej pow. 112 m² oraz lokale socjalne w miejscowości Gorlice i Jasło o łącznej pow. 66,75 m². Jeden pokój w lokalu socjalnym

¹¹ Zob. Polska w liczbach, źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#nieruchomosci [dostęp: 18.08.2021].

w Jaśle o pow. 11,91 m² jest przeznaczony dla osób, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Mieszkaniowym zasobem gminnym zarządza Wójt i podstawowym zadaniem gminy jest utrzymanie właściwego stanu technicznego tych lokali. Gmina Lipinki nie planuje sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz lokatorów, a czynsz najmu ustalony jest według stawki podstawowej za 1m² powierzchni użytkowej lokalu, z uwzględnieniem czynników podwyższających lub obniżających wartość użytkową lokalu. Zarządzeniem Nr 23/2013 Wójta Gminy Lipinki z 18 marca 2013r. ustalono stawki czynszu regulowanego za lokale mieszkalne w budynkach stanowiących własność Gminy Lipinki i wynosi ona 3 zł za 1m². Stawka podstawowa czynszu za lokal socjalny stanowi połowę stawki podstawowej za lokal mieszkalny i nie obowiązują tu czynniki podwyższające lub obniżające wartość bazową stawki. Oprócz czynszu najemca jest zobowiązany do uiszczania opłat związanych z eksploatacją mieszkania¹².

III.8. Rodzina i pomoc społeczna

Instytucją odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu polityki społecznej i prorodzinnej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach. Cele jego działalności określa Statut zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy Lipinki Nr XXXVIII/360/2018 z dnia 17 października 2018r. Głównym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobiega tym sytuacjom poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. Polityka społeczna Gminy ma na celu: zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, wyrównywanie szans oraz podnoszenie

---

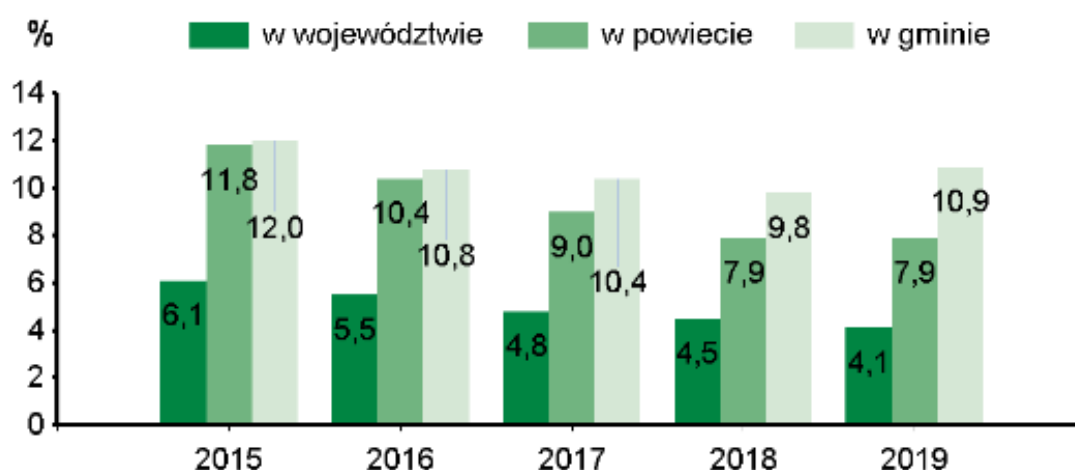
¹² Zob. Urząd Gminy Lipinki, *Raport o stanie Gminy Lipinki za rok 2020*, s. 70.

poziomu życia mieszkańców. Jednym z głównych zadań pomocy społecznej jest przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń¹³.

W 2019 roku wydatki w działach „Pomoc społeczna” i „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” wynosiły 3 230 400 zł, a w 2020 roku 3 117 394,78 zł. W roku 2019 blisko 11% osób mieszkających w Gminie Lipinki korzystało ze środowiskowej pomocy społecznej (przy czym w powiecie jest to niemal 8%, a w województwie 4% ludności ogółem)¹⁴. W okresie 2015-2019 odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej utrzymuje się na względnie podobnym poziomie.

W 2020 roku wydatki w dziale „Rodzina” wynosiły 12 257 768,50 zł (co stanowi 29,42% wydatków ogółem). W roku 2019 wydatki w wyżej wymienionym dziale wynosiły 11 260 613,23 zł, czyli 31,79% wydatków ogółem¹⁵.

Rysunek 18: Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem. Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie, Gmina wiejska Lipinki. Powiat Gorlicki, 2020.

¹³ Tamże, s. 61.

¹⁴ Tamże, s. 8.

¹⁵ Tamże, s. 8; Zob. Urząd Gminy, *Raport o stanie Gminy Lipinki za 2019 rok*, Lipinki 2019, s. 8.

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020

r. przyznano następujące świadczenia w łącznej liczbie 1907:

Rodzaj świadczenia	Liczba decyzji przyznających
Zasiłek rodzinny	229
Zasiłek dla opiekuna	0
Specjalny zasiłek opiekuńczy	27
Zasiłek pielęgnacyjny	40
Świadczenie rodzicielskie	18
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	10
Za życiem	1
Świadczenia pielęgnacyjne	12
dożywianie	141
Zasiłek celowy	1052
Zasiłek okresowy	140
Zasiłek stały	13
Zasiłek celowy na zakup żywności z PROGRAMU "Posiłek w szkole i w domu"	224
łącznie	1907

Tabela 2: Rodzaje świadczeń. Źródło: Raport o stanie gminy z 2020 roku.

W dokumencie „Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Lipinki na lata 2020-2022” wskazano główne powody przyznawania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipinkach w latach 2017-2019¹⁶:

Lp.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin		
		2017	2018	2019
1.	Ubóstwo	196	177	141
2.	Bezdomność	-	-	-
3.	Potrzeba ochrony Macierzyństwa/wielodzietność	62	42	39
4.	Bezrobocie	101	75	61
5.	Niepełnosprawność	159	174	164
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	201	214	201
7.	Bezradność w sprawach	16	19	14

¹⁶ Zob. Urząd Gminy Lipinki, *Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Lipinki na lata 2020-2022*, Lipinki 2019, s. 6.

	opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego			
8.	Przemoc w rodzinie	15	15	4
9.	Alkoholizm	7	9	5
10.	Narkomania	-	-	-
11.	Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	-	-	1
12.	Zdarzenia losowe	1	-	1

Tabela 3: Główne powody przyznawania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Źródło: Urząd Gminy Lipinki, Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Lipinki na lata 2020-2022, Lipinki 2019, s. 6.

Z powyżej tabeli wynika, że w ostatnich latach zmalała liczba udzielonej pomocy mieszkańcom z powodu ubóstwa (o 55), potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności (o 23), bezrobocia (o 40), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 2), alkoholizmu (o 2) oraz przemocy w rodzinie (o 11). Wzrosła natomiast liczba udzielonej pomocy, której powodem była niepełnosprawność (o 5).

III.9. Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy Lipinki działają następujące zakłady opieki zdrowotnej:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Lipinki 52
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Publiczne Centrum Rehabilitacji w Pagorzynie, Pagorzyna 238
- Gabinet Stomatologiczny Ewa Janowska- Paździora w Krygu

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lipinkach ma zarejestrowane następujące jednostki:

- gabinety lekarza POZ w Lipinkach i Krygu
- poradnia ginekologiczno-położnicza w Lipinkach
- gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej i położnej środowiskowo-rodzinnej

- gabinet medycyny szkolnej
- poradnia laryngologiczna w Krygu

W ramach kontraktu z Małopolskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ są udzielane świadczenia medyczne w następującym zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej
- pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnego
- położnej środowiskowo-rodzinnej
- higieny szkolnej,
- specjalistki – poradnia ginekologiczno-położnicza

Usługi w formie odpłatnej są udzielane w zakresie:

- medycyny pracy w ramach Poradni Badań Profilaktycznych,
- poradni laryngologicznej w Krygu
- poradni alergologicznej w Lipinkach

Według raportów o stanie Gminy z 2020 roku oraz z poprzednich lat Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Publiczne Centrum Rehabilitacji w Pagorzynie udziela świadczeń medycznych w zakresie – fizjoterapia ambulatoryjna. W 2020 r. wykonano 30 200 zabiegów z zakresu rehabilitacji medycznej i przyjęto 620 pacjentów, w 2019 natomiast 36.996 zabiegów fizjoterapeutycznych dla 1161 pacjentów, a w 2018 roku 34.986 zabiegów.

III.10 Seniorzy

Na terenie Gminy realizowana jest polityka społeczna prowadząca do integracji i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:

„POMOCNA DŁOŃ 60+”

W ramach dofinansowania rozwoju pomocy społecznej poprzez realizację nowych zadań lub rozszerzenie zakresu i dostępności dotychczas realizowanych działań. Adresatami tego programu są osoby zamieszkałe na terenie gminy Lipinki w tym seniorzy. W ramach tego programu otrzymali oni wsparcie, które ma na celu podniesienie świadomości i wiedzy na temat swoich praw. Spotkania z prawnikiem i psychologiem dawały im możliwość skonsultowania problemów, z którymi borykają się codziennie. W ramach programu zwiększono dostępność specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych i chorych. Koszt realizacji programu w 2020r. wyniósł 39 879,20 zł w tym: 31 903,22 zł- dotacja, 7 975,98 zł -środki własne.

Prowadzenie Klubu Senior+

Zadanie realizowane przez Stowarzyszenie NOWA PERSPEKTYWA z siedzibą w Bieczu wyłonionemu w otwartym konkursie ofert. W ramach projektu był prowadzony Ośrodek Klubu Seniora+ w Pagorzynie i Bednarce (sołectwo Bednarskie). Podjęte działania były ukierunkowane na aktywizację osób starszych oraz rozbudzenie w nich aktywności, kreatywności i twórczości. Zajęcia obejmowały tematykę związaną z problemami z którymi boryka się starsze pokolenie, wpływały one na wszechstronny rozwój osób starszych oraz były one doskonałą formą wypoczynku rekreacji. Realizowano zajęcia kulinarne, plastyczne, artystyczne, komputerowe, zajęcia integracyjne, rekreacyjno-sportowe, zajęcia rozwijające pasję i zainteresowania.

Osiągnięte rezultaty:

- wzrost kompetencji uczestników,
- poznanie nowych form artystycznych oraz odkrywanie u siebie różnych talentów i zainteresowań,
- wzrost poczucia własnej wartości oraz oswojenie osób starszych z nowymi technologiami,
- wzrost pewności siebie w kontaktach społecznych oraz lepsze funkcjonowanie uczestników projektu w społeczeństwie,
- poprawienie aktywności fizycznej, życiowej i społecznej,
- łamanie stereotypów w relacjach międzypokoleniowych.

W realizacji zadania uczestniczyło 30 osób: 15 osób w klubie Pagorzyna i 15 osób w klubie Bednarka. Zajęcia były prowadzone przez wykwalifikowanych i doświadczonych opiekunów projektu, nad całością czuwał koordynator. Koszt zadania w 2020r. to 51.414,77 zł, w tym dotacja z budżetu państwa – 19.014,77 zł.

„Akademia Seniora”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, którego celem jest zapewnienie dziennej opieki i aktywizacji dla osób niesamodzielnych poprzez utworzenie w budynku szkoły w Rozdzielu – Ośrodka Wsparcia i Aktywizacji Osób Starszych oraz jego prowadzenie. Uchwałą Nr XV/137/2020 Rady Gminy Lipinki z dnia 9 marca 2020 r. wyrażono zgodę na przystąpienie do realizacji projektu pn. „Akademia Seniora”. Projekt realizowany w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30.06.2023r. Całkowita wartość projektu wynosi 3.457.343,68 zł, wkład własny Gminy Lipinki to 251.370,00 zł, w tym wkład własny w formie rzeczowej 161.370,00 zł. Projekt jest realizowany przez Stowarzyszenie NOWA PERSPEKTYWA z siedzibą w Bieczu, wyłonionemu w konkursie przeprowadzonym na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2020 roku przekazano organizacji 30.000,00 zł na sfinansowanie kosztów opracowania dokumentacji projektowej.

„OPIEKA 75+”

Strategicznym celem programu rządowego jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Głównym założeniem programu było udzielenie pomocy osobom po 75 roku życia poprzez zwiększenie liczby godzin opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u osób które już korzystają z takich usług (lub korzystały z nich w ostatnim roku) oraz dofinansowanie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, które dotychczas ich nie otrzymywały. Jednym z głównych założeń programu było także poprawienie standardów funkcjonowania i życia osób po 75 roku życia. W 2020r. w gminie Lipinki z usług opiekuńczych skorzystało 13 osób. Były to osoby samotne, którym pomoc opiekunek znacznie ułatwiła codzienne funkcjonowanie. W ramach programu zrealizowano 2 811 godziny z czego z dotacji zrealizowano 1 405,5 godziny i wykorzystano 32 973,03 zł dotacji co stanowi 88,96 % całej przekazanej na 2020 rok dotacji na realizację w/w Programu.

„WSPIERAJ SENIORA”

W związku z obowiązującym stanem epidemii SARS-CoV-2, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej kierując się troską o bezpieczeństwo osób starszych przygotowało program wspierający ochronę zdrowia i życia osób powyżej 70 roku życia pn.: „Wspieraj Seniora”. Program miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej. Poniesione wydatki w ramach zadania w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej obejmowały wynagrodzenie pracowników realizujących zadanie, koszty delegacji.

III.11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W 2020 roku Gmina Lipinki współpracowała z dwoma Stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy ale z siedzibą poza gminą. Współpraca miała formę finansową i pozafinansową. W ramach współpracy finansowej ogłoszono 4 otwarte konkursy ofert na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i 1 konkurs na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. Zlecono realizację zadań publicznych w formie powierzenia wraz z udzieleniem dotacji oraz w formie wsparcia wraz z udzieleniem dotacji. Zakres współpracy finansowej obejmował obszar: pomocy społecznej tj. aktywizacja społeczno-zawodowa w ramach projektu „Razem ku samodzielności”, prowadzenie Klubu SENIOR+, kompleksowa realizacja projektu „Akademia seniora” oraz przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym. W zakresie pomocy społecznej gmina Lipinki realizowała projekt ze stowarzyszeniem w ramach umowy partnerskiej określonej w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności, dotyczący utworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży do lat 18 w ramach projektu „Ogrody dzieciństwa.” Współpraca pozafinansowa polegała na wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności oraz pomocy w organizowaniu spotkań otwartych poprzez nieodpłatne udostępnianie lokalu oraz nieodpłatne udostępnianie lokali gminnych organizacjom z przeznaczeniem na ich działalność statutową. Poniżej znajduje się wykaz organizacji pozarządowych działających na obszarze Gminy Lipinki.

Wykaz organizacji pozarządowych na terenie gminy Lipinki	Cel działania organizacji	Rok założenia
Ludowy Klub Sportowy „WÓJTOWA” z siedzibą w Wójtowej	Działalność sportowa	1948
Ludowy Klub Sportowy "NAFTA" KRYG z siedzibą w Krygu	Działalność sportowa	1995
Uczniowski Klub Sportowy „Błyskawica” przy SP w Krygu	Działalność sportowa	1998
Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „LIPINKI” z siedzibą w Lipinkach	Działalność sportowa	1995
Lokalna Fundacja Oświatowa przy Szkole Podstawowej im. ks. Jana Patrzyka w Lipinkach	Uaktywnienie uczniów najzdolniejszych, promowanie aktywności i rozwoju	2001
Stowarzyszenie Kobiet Wsi Kryg	Działalność kulturalna, edukacyjna i integracyjna na rzecz społeczności wiejskiej	2007
Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Lipińskiej „Jastrzębiec”	Pobudzanie szerokiej inicjatywy społecznej na rzecz rozwoju Ziemi Lipińskiej	2011
Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Wolność i Miłość” Diecezji Rzeszowskiej z siedzibą w Rzeszowie	Promowanie trzeźwego stylu życia	2002
Stowarzyszenie NOWA PERSPEKTYWA z siedzibą w Bieczu.	Tworzenie, promocja i realizacja programów mających na celu pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób (w tym osób niepełnosprawnych i osób w wieku emerytalnym)	2015

Tabela 4: Organizacje pozarządowe Gminy Lipinki. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Gminy.

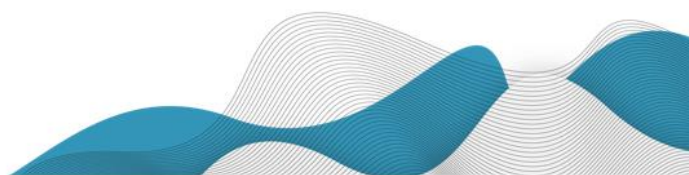

Zgodnie z dokumentem „Roczny Program Współpracy Gminy Lipinki z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok” najwięcej środków planuje się na utworzenie i prowadzenie Ośrodka Wsparcia i Aktywizacji Osób Starszych w ramach projektu „ Akademia seniora” - tj. kwota 3.457.343,68 zł planowanego do realizacji w latach 2020-2023 zgodnie z planem finansowym projektu oraz umową o dofinansowanie. Następnie na zadanie, jakim jest aktywizacja społeczno-zawodowa w ramach projektu „Razem ku samodzielności” – 545.000,00 zł oraz prowadzenie „Klubu Senior +” - 54.000 zł. Planuje się także przekazanie środków na zadanie – „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej” – w kwocie 17.000 zł oraz „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym” – 6.000 zł. Wysokość środków na działalność placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży do lat 18 w ramach projektu „Ogrody dzieciństwa” będzie ustalona na podstawie umowy z Dotującym¹⁷.

---

¹⁷ Zob. Urząd Gminy Lipinki, *Roczny Program Współpracy Gminy Lipinki z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok*, s. 6.

IV DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ

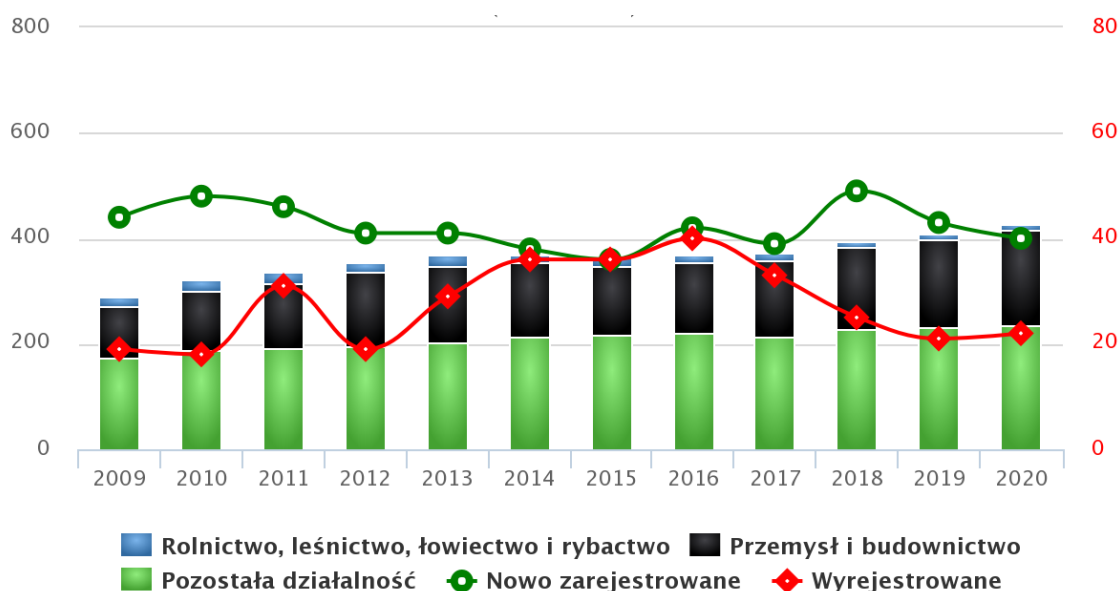

IV.1. Potencjał gospodarczy

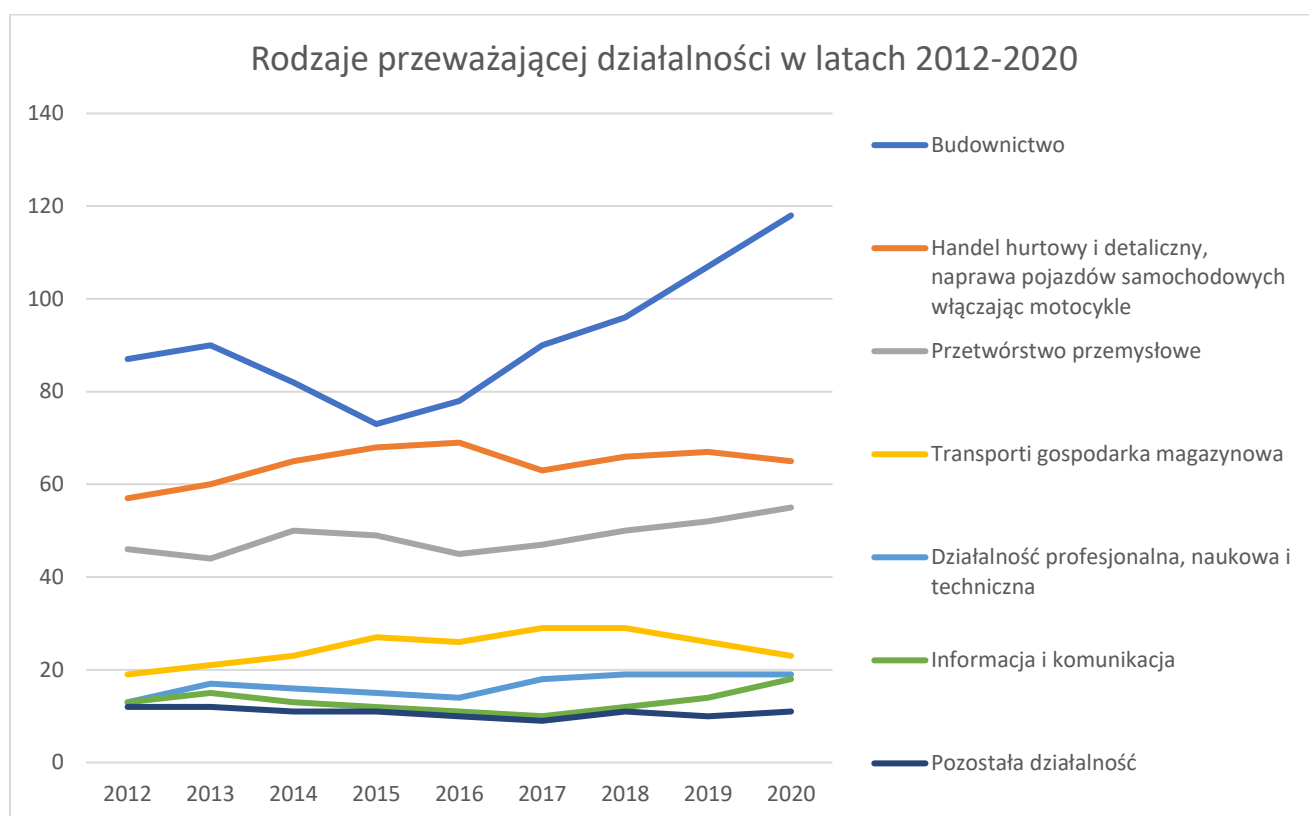
IV.1.1. Podmioty gospodarcze

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w gminie Lipinki w roku 2020 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 426 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 355 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 40 nowych podmiotów, a 22 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (49) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (36) w roku 2015. W tym samym okresie najwięcej (40) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2016 roku, najmniej (18) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2010 roku. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (415) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników. 2,3% (10) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 42,7% (182) podmiotów, a 54,9% (234) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Rysunek 19: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#rynek-pracy

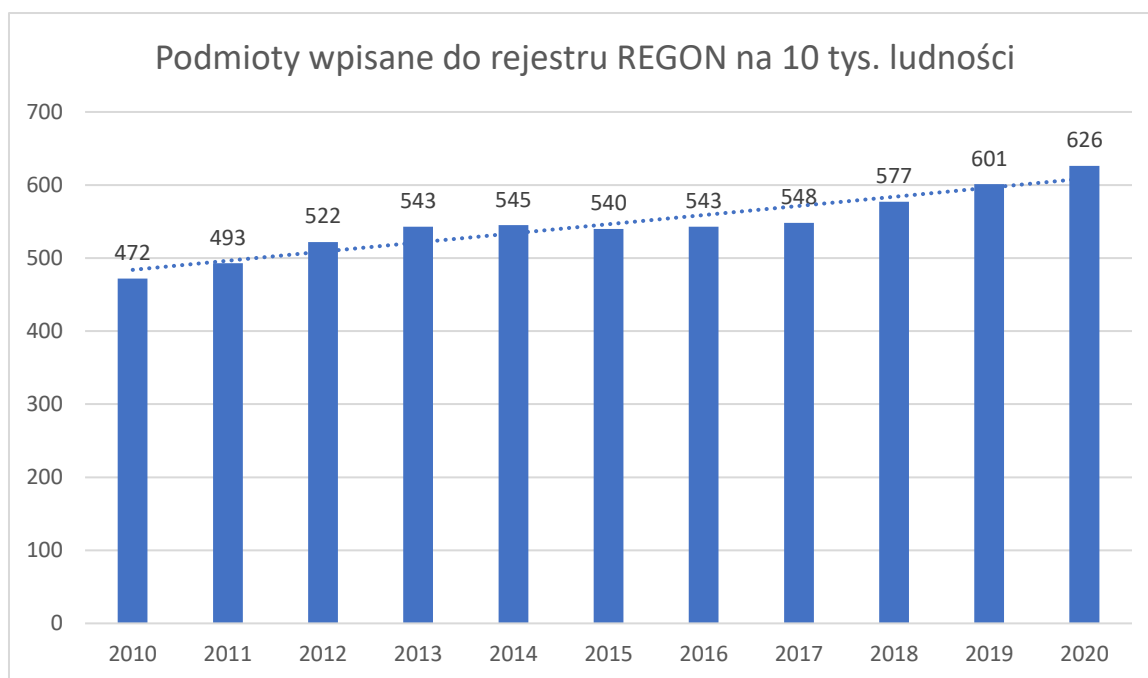
Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Lipinki najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (33.2%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (18.3%)¹⁸.

Rysunek 20: Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012-2020. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#rynek-pracy

W ciągu ostatnich dziesięciu lat widoczna jest tendencja wzrostowa w zakresie podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. W 2020 roku było to 626 podmiotów, o 154 więcej niż w 2010 roku.

¹⁸ Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#rejestr-regon [dostęp: 18.08.2021].

Rysunek 21: Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności. Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

IV.1.2. Rolnictwo

Własność prywatna reprezentowana jest głównie przez osoby fizyczne, które są właścicielami gospodarstw rolnych. Gospodarstwa indywidualne charakteryzują się dużym stopniem rozdrobnienia, zaliczają się do małych i bardzo małych¹⁹.

Powierzchnia ogólna gminy wynosi 6646 ha, w tym:

-gruntów ornych: 2461 ha

-łąk: 528 ha

-lasów: 2121 ha

	1-2 ha	2-5 ha	5-7 ha	7-10 ha	10-15 ha	pow. 15 ha
Miejscowość						
Bednarka	35	33	3	4	2	3
Kryg	225	92	8	2	0	0
Lipinki	271	132	5	0	0	0

¹⁹ Strona internetowa Urzędu Gminy, <https://www.gminalipinki.pl/pl/238/0/rolnictwo.html> [dostęp: 18.08.2021].

Pagorzyna	103	28	1	0	0	0
Rozdziele	44	45	11	4	2	2
Wójtowa	200	81	7	2	0	0
Bednarskie	18	14	2	0	0	0
Razem:	896	425	37	4	4	5

Tabela 5: Liczba gospodarstw rolnych w poszczególnych miejscowościach w gminie Lipinki, 2014. Źródło: UG Lipinki.

W gminie przeważają gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha oraz gospodarstwa, których powierzchnia nie przekracza 1 ha. Oznacza to, że są to głównie małe gospodarstwa prowadzone przez rodziny. Zaletą takiej struktury gospodarstw jest indywidualne podejście i ekologiczna uprawa roślin.

IV.2. Rynek pracy i bezrobocie

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gorlicach w roku 2020 liczba osób bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach w gminie Lipinki przedstawiała się następująco:

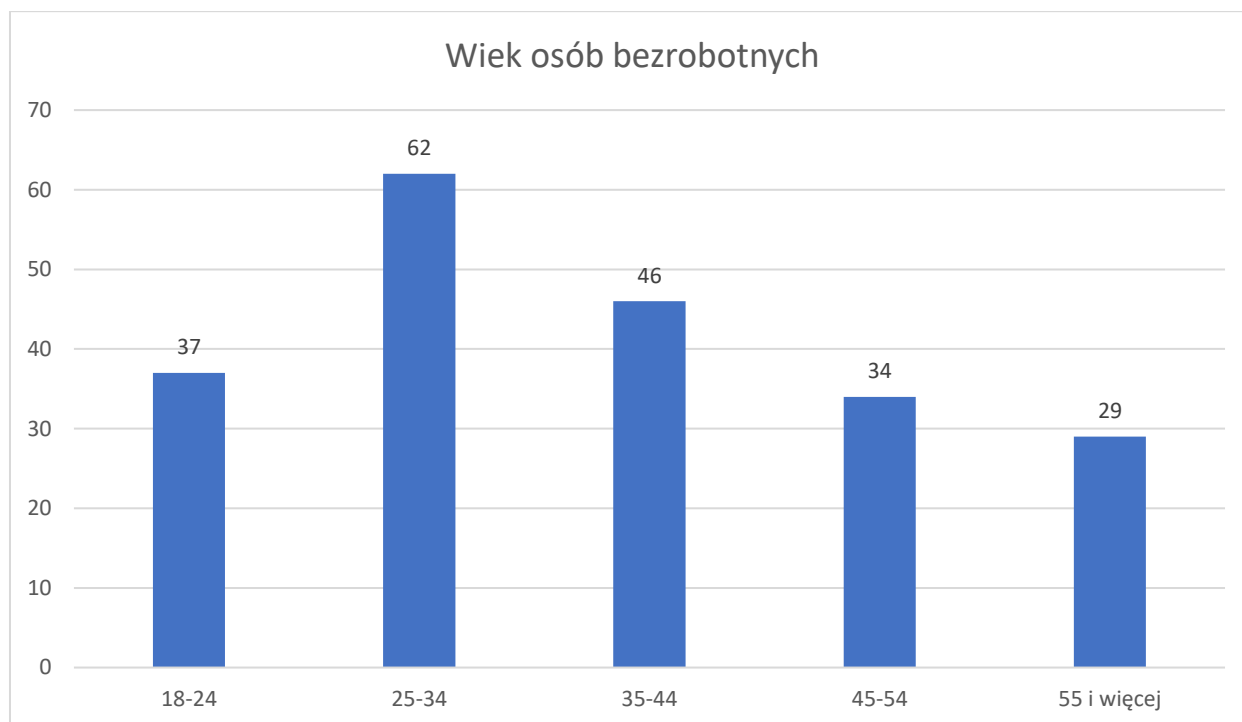
Miejscowość	Stan na dzień		
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Bednarka	3	6	7
Kryg	56	43	55
Lipinki	38	45	65
Pagorzyna	24	16	17
Rozdziele	2	4	8
Wójtowa	31	33	56
Gmina Lipinki	154	147	208

Tabela 6: Liczba osób bezrobotnych w gminie Lipinki w poszczególnych miejscowościach. Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach.

Najmniej osób bezrobotnych znajdowało się w miejscowości Bednarka i Rozdziele, najwięcej zaś – w miejscowości Kryg, Lipinki i Wójtowa. W 2020 roku liczba osób pozostających bez pracy była większa w stosunku do roku poprzedniego o 61. Na tle powiatu gorlickiego, najwięcej bezrobotnych ubyło z gminy Bobowa (dynamika=19%), zaś najmniej z gmin: gminy Biecz (miasto i wieś), gminy miejskiej Gorlice, gminy wiejskiej

Gorlice, gminy Lipinki, gminy Moszczenica i gminy Uście Gorlickie (w wszystkich gminach dynamika=24%)²⁰.

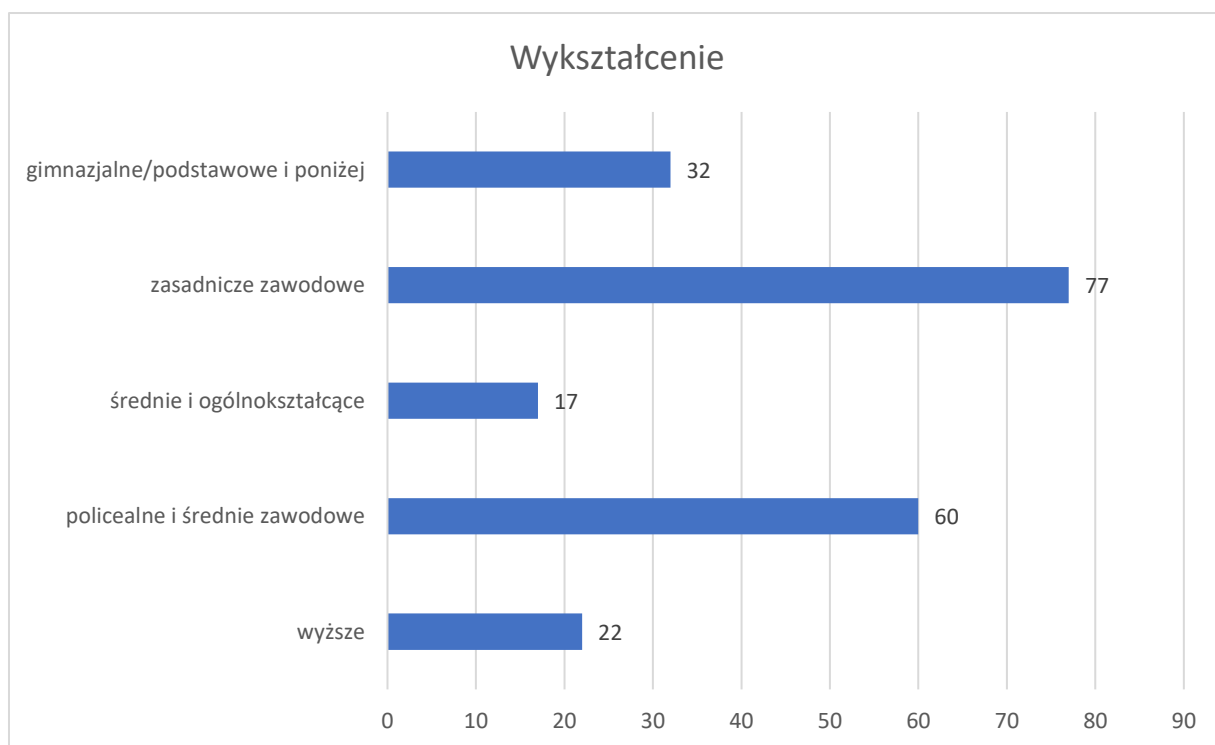
Najwięcej bezrobotnych w gminie Lipinki mieściło się w przedziale 25-34 lat – 62 osoby oraz 35-44 – 46 osób. Najmniej natomiast w przedziale 55 i więcej – 29 osób.

Rysunek 22: Wiek osób bezrobotnych w gminie Lipinki. Źródło: opracowanie własne na podstawie Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach, „Bezrobocie rejestrowane w gminach powiatu gorlickiego”, 2020.

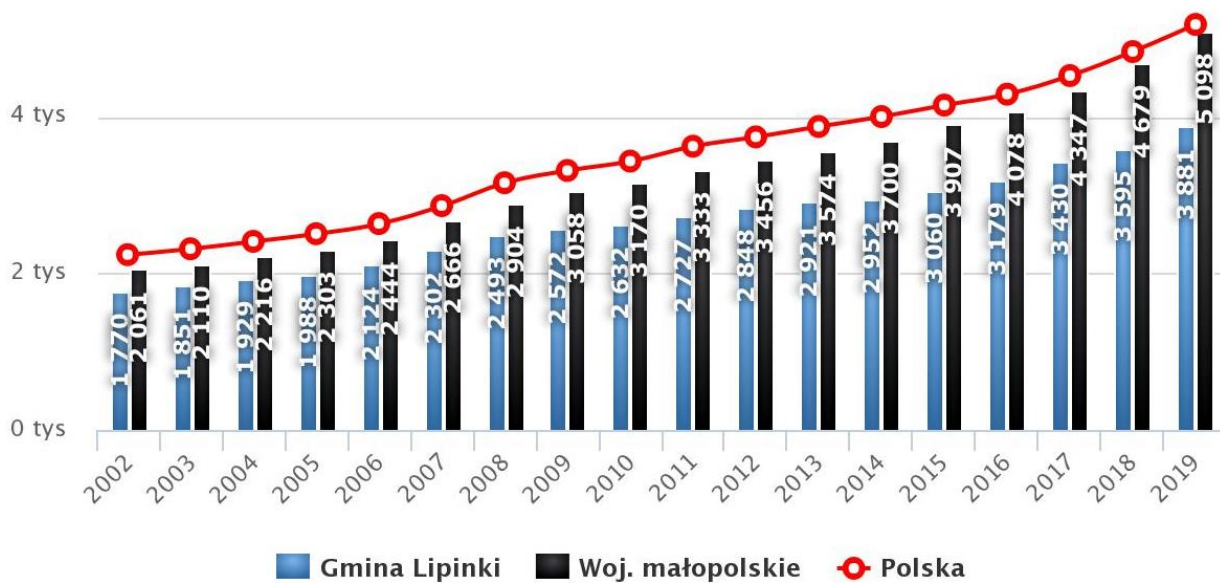
Najwięcej osób bezrobotnych miało wykształcenie zasadnicze zawodowe – 77. Najmniej bezrobotnych posiadało wykształcenie średnie i ogólnokształcące - 17.

²⁰ Zob. Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach, *Bezrobocie rejestrowane w gminach powiatu gorlickiego*, 2020, s. 4.

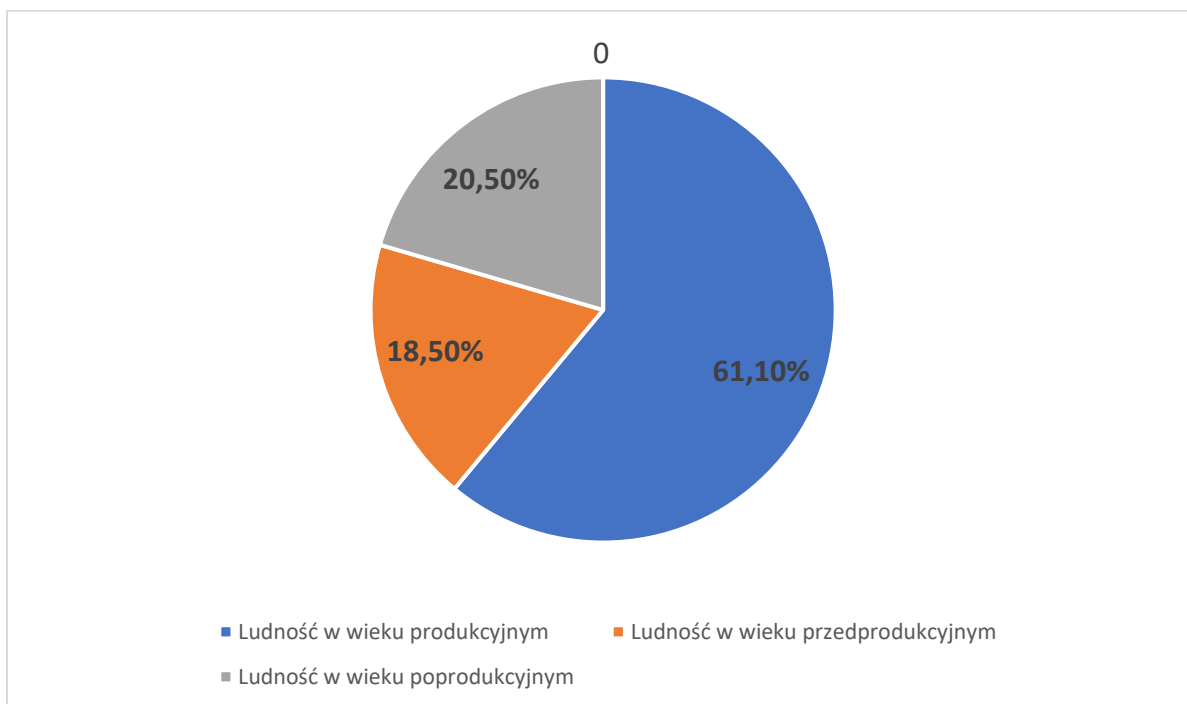
Rysunek 23: Wykształcenie osób bezrobotnych w gminie Lipinki. Źródło: opracowanie własne na podstawie Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach, „Bezrobocie rejestrowane w gminach powiatu gorlickiego”, 2020.

W 2019 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Lipinki wynosiło 3 881,28 PLN, co odpowiada 74.90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Rysunek 24: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w gminie Lipinki w latach 2002-2019. Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#rynek-pracy

Większość mieszkańców gminy Lipinki - 61,1% jest w wieku produkcyjnym, 18,5% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

IV.3. Finanse i polityka inwestycyjna Gminy

Suma wydatków z budżetu gminy Lipinki wyniosła w 2020 roku 41,6 mln zł, a w 2019 roku - 35,4 mln złotych. Wydatki budżetu w przeliczeniu na 1 mieszkańca systematycznie wzrastają: w 2014 kwota ta wynosiła 3.109,47, a w 2020 roku - 6.057,21 zł. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wyniósł 22,83%. Największą część budżetu gminy Lipinki – 29,42% została przeznaczona na Dział „Rodzina”, „Oświata i wychowanie” – 22,89% oraz „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” – 15,51%. Na ostatni dział przeznaczono blisko 8,5% więcej w porównaniu do ubiegłego roku. Widoczny jest również wzrost wydatków na dział „Transport i łączność” w porównaniu do roku 2018 – o 7,4%²¹.

Wydatki budżetu Gminy Lipinki [w%]	2018	2019	2020
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	1,05	1,33	0,88
Transport i łączność	2,24	10,73	9,68
Gospodarka mieszkaniowa	1,12	1,29	1,01
Administracja publiczna	9,26	9,93	8,79
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,91	0,84	1,91
Obsługa długu publicznego	0,39	0,27	0,21
Oświata i wychowanie	27,82	24,70	22,89
Pomoc społeczna	8,48	7,05	6,01
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1,67	2,07	1,48
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,78	0,83	0,74
Rodzina	36,61	31,79	29,42
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4,98	7,10	15,51

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1,55	1,01	0,74
Kultura fizyczna	0,91	0,36	0,25
Pozostałe	1,21	0,69	0,48

Na koniec 2020 roku zadłużenie gminy wyniosło 5.755.967,00 zł, co stanowi 14% zrealizowanych dochodów za 2020 r. W stosunku do 2019 roku zadłużenie wzrosło o 1.500.919,95 zł, przy wydatkach inwestycyjnych na poziomie 9.511.539,00 zł. Dochody budżetu zostały wykonane na poziomie 97,28%, przy czym dochody bieżące na poziomie 99,39 % planu, a dochody majątkowe na poziomie 86,13% planu. Główna pozycja dochodów budżetu to dotacje na zadania bieżące – 31,67%, kolejna to subwencje – 30,62%, udziały gminy w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych stanowiły 8,96% dochodów, natomiast dotacje i środki otrzymane na inwestycje stanowiły 14,05% .

Największą część dochodów w 2019 roku wygenerował Dział „Różne rozliczenia” (34.2%). Duża część wpływów pochodzi z Działu „Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek” (16%) oraz z Działu „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” (4.8%). W budżecie gminy Lipinki wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 544 zł na mieszkańca (10,8%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 10,0 złotych na mieszkańca (0,2%)²².

Struktura dochodów budżetu gminy według działów [w%]	2017	2018	2019
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	0,6	0,5	0,7
Transport i łączność	1,3	1,3	4,5
Gospodarka mieszkaniowa	0,6	0,5	0,5
Administracja publiczna	0,6	0,2	0,8
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,0	0,8	0,1
Różne rozliczenia	39,4	35,8	34,2
Oświata i wychowanie	1,6	1,3	1,2
Pomoc społeczna	3,1	3,0	2,7
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1,7	1,2	1,8

²² Zob. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#finanse-publiczne [dostęp: 02.09.2021].

Edukacyjna opieka wychowawcza	0,4	0,4	0,6
Rodzina	31,2	35,5	31,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2,8	2,9	4,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	-	-	-
Kultura fizyczna	0,1	0,2	-
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	16,4	15,8	16,0
Pozostałe	0,2	0,6	0,7

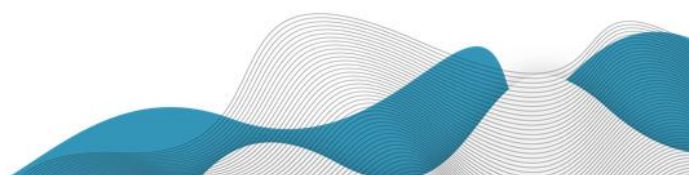
Tabela 7: Struktura dochodów budżetu gminy według działów [w%].

Zgodnie z danymi umieszczonymi w „Raporcie o stanie Gminy za 2020 rok” na koniec roku 2020 wystąpił deficyt, który wynosi 538.740,28 zł tj. różnica między wykonanymi dochodami, a poniesionymi wydatkami, natomiast różnica między wykonanymi dochodami bieżącymi, a poniesionymi wydatkami bieżącymi na 31.12.2020 r. wynosiła 3.169.348,39 zł (nadwyżka operacyjna)²³.

Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w kwocie 9.511.539,00 zł, co stanowi 78,52% planu. Zwiększenie w ciągu roku budżetowego planowanych wydatków majątkowych związane było m.in. z wprowadzeniem nowych zadań inwestycyjnych, na realizację których pozyskano środki zewnętrzne np. z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, z pomocy finansowej udzielonej przez Samorząd Województwa Małopolskiego, z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz z Funduszu Sprawiedliwości. Racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi tj. optymalizowanie wydatków bieżących, ma na celu utrzymanie gminy w dobrej kondycji finansowej, aby możliwa była realizacja zaplanowanych na najbliższe lata przedsięwzięć inwestycyjnych.

²³ Zob. Urząd Gminy Lipinki, *Raport o stanie Gminy Lipinki za rok 2020*, s. 8.

V DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ

V.1. Położenia administracyjne i warunki przestrzenne Gminy

Powiat gorlicki znajduje się w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego w paśmie Beskidu Niskiego i graniczy od zachodu z powiatem nowosądeckim, od północy z powiatem tarnowskim, od wschodu z powiatem jasielskim, od południa ze Słowacją. Siedzibą powiatu jest miasto Gorlice. W skład powiatu wchodzi dziesięć gmin: miejska Gorlice, miejsko-wiejska Biecz oraz wiejskie - Bobowa, Gorlice, Lipinki, Łużna, Moszczenica, Ropa, Sękowa i Uście Gorlickie (łącznie 91 miejscowości).

Rysunek 26 Źródło: <http://www.gminy.pl/powiaty/122.html>

Powiat gorlicki jest 5. co do wielkości powiatem w województwie i zajmuje powierzchnię 966 km²²⁴ .

Rysunek 27 Województwo małopolskie z podziałem na gminy. Źródło: <http://www.gminy.pl/wojewodztwa/6.html>.

Przez teren powiatu przebiega odcinek drogi krajowej nr 28 Zator — granica państwa. Na obszarze powiatu (gmina Uście Gorlickie), znajduje się polsko — słowackie drogowe przejście graniczne Konieczna. Powiat zamieszkuje ponad 108 487 mieszkańców (wg danych statystycznych z 2020 r.), z czego miasta zamieszkuje 35108 osób.

²⁴ Por. Urząd Statystyczny w Krakowie, *Powiat gorlicki*, Kraków 2020, https://krakow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_malopolskie/portrety_powiatow/powiat_gorlicki.pdf [dostęp: 18.08.2021].

Gęstość zaludnienia w powiecie to 113 os/km²²⁵.

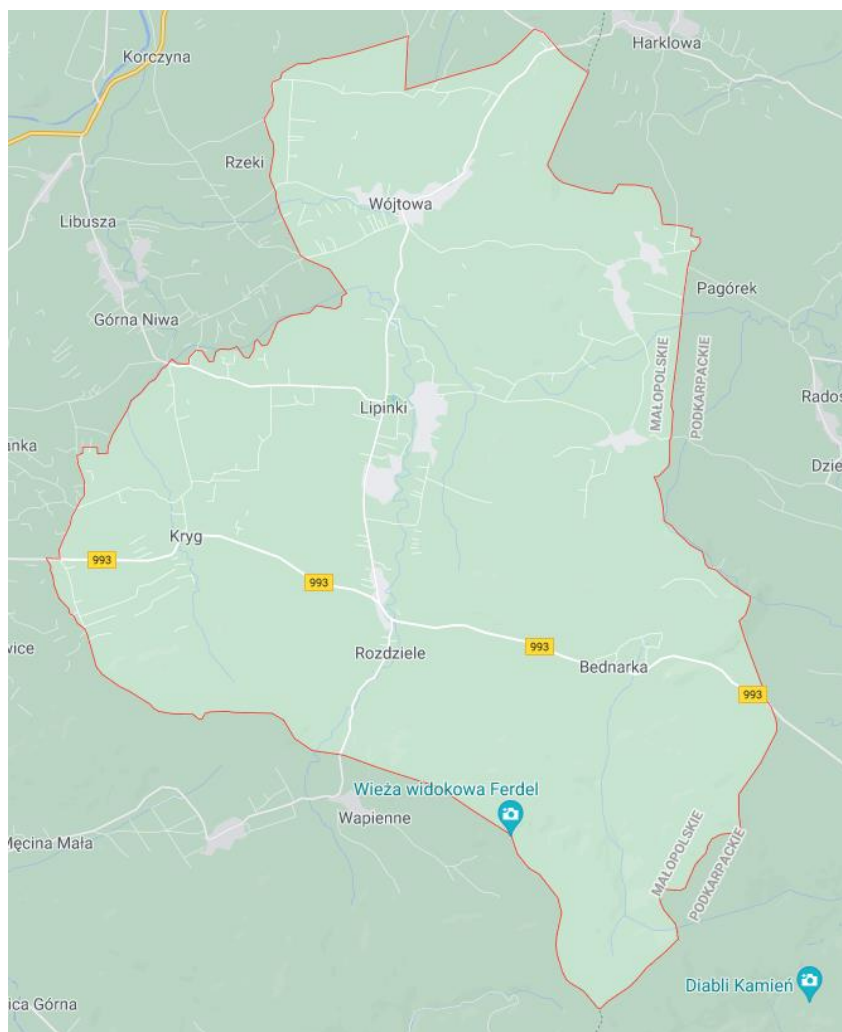
Gmina Lipinki położona jest w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego, w powiecie gorlickim i graniczy od strony północno-zachodniej z gminą Biecz, od zachodu z gminą Gorlice, od południa z gminą Sękowa oraz od strony wschodniej z gminami Dębowiec i Skołyszyn leżącymi już w województwie podkarpackim. Siedziba władz gminy zlokalizowana jest pod adresem Lipinki 53, 38-305 Lipinki. Gmina zajmuje obszar 6.646 ha (66,46 km²), stanowi to 6,8% powierzchni powiatu gorlickiego (967,36 km²). W skład gminy wchodzi siedem sołectw: Lipinki, Kryg, Wójtowa, Pagorzyna, Bednarskie, Bednarka i Rozdziele²⁶.

---

²⁵ J. w.; Zob. *Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lipinki*, Lipinki 2019, s. 7.

²⁶ Zob. Urząd Gminy Lipinki, oficjalna strona internetowa: <https://www.gminalipinki.pl/pl/211/0/informacje-ogolne.html> [dostęp: 18.08.2021].

Rysunek 28: Gmina Lipinki. Źródło: mapy Google

Gmina Lipinki jest to gmina wiejska bez ośrodków miejskich i przemysłu. Część obszaru gminy objęta jest ochroną w ramach Magurskiego Parku Narodowego. W strukturze powierzchni gminy użytki rolne stanowią około 63.0%, użytki leśne 31.7% (powierzchnia lasów wynosi 2105 ha, w tym lasy publiczne - 1838 ha). Pod względem wartości przyrodniczo-kulturowych miejsca obszar ten stanowi spory potencjał dla rozwoju turystyki, aktywnego wypoczynku i rolnictwa ekologicznego. Na terenie gminy znajduje się unikalny „Szlak naftowy”, kościoły i cerkwie oraz cmentarze wojenne, a także pozostałości byłego zagłębia naftowego wraz z trojakami oraz kiwonami

służącymi do wydobywania ropy naftowej z otworów, których historia sięga końca XIX i początku XX wieku²⁷.

Na terenie gminy przeważa zabudowa jednorodzinna i siedliskowa, zlokalizowana głównie wzdłuż istniejących dróg, w tym drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych. Wieś Lipinki stanowi ośrodek administracyjny i usługowy. W miejscowościach Lipinki, Wójtowa i Kryg znajdują się tereny o największej powierzchni do zainwestowania.

V.2. Uwarunkowania geograficzne Gminy

Gmina Lipinki jest gminą wiejską, o wysokich walorach przyrodniczych, położoną na pograniczu Beskidu Niskiego, Obniżenia Gorlickiego, Pogórza Jasielskiego i Dołów Jasielsko Sanockich, stanowiących część prowincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie²⁸. Głównym ciekim powierzchniowym w rejonie jest pot. Libuszanica wraz ze swymi dopływami (m.in. Bednarka, Rozdzielanka). Rzeźba terenu ma charakter gór niskich o rusztowo-kratowym układzie głównych grzbietów i dolin. Gmina znajduje się w małopolskim regionie klimatycznym wyróżniającym się długim latem, chłodną zimą. Z uwagi na wyniesienie nad poziom morza oraz śródkarpackie położenie, charakteryzowany obszar znajduje się w piętrze umiarkowanie ciepłym (do wysokości 500–550 m n.p.m.) oraz piętrze umiarkowanie chłodnym (powyżej 550 m n.p.m.) – klasyfikacja M. Hessa. Pod względem hydrograficznym gmina Lipinki położona jest w całości w prawobrzeżnej części zlewni Ropy. Głównymi potokami odwadniającymi charakteryzowany obszar są Libuszanica wraz z licznymi dopływami (około 60% powierzchni gminy) oraz Bednarka. Potoki te posiadają typowo górski reżim hydrologiczny, z maksimum wiosennym (z powodu roztopów) i letnim (z powodu zwiększonej ilości i intensywności opadów). Roczna suma opadów także zależy od wysokości nad poziom morza. W północnej, centralnej i zachodniej części gminy wynosi ona około 670 mm rocznie, co w zasadzie gwarantuje prawidłowe nawilgocenie gleby.

---

²⁷ J. w.

²⁸ J. w.

W gminie Lipinki piętro pogórza sięga do 450 – 550 m n.p.m. i jest to przede wszystkim wielogatunkowy las liściasty tzw. grąd. Gmina posiada duże obszary leśne, które występują w postaci czterech zwartych enklaw na terenie całej gminy. Wyjątkowa ostoja flory na terenie gminy jest Magurski Park Narodowy, w którym występuje 45 gatunków górskich oraz 70 gatunków chronionych roślin naczyniowych. Teren Magurskiego Parku Narodowego na obszarze gminy Lipinki zajmuje obszar ok. 10 km² powierzchni gminy. W południowej części gminy (Rozdziele) wyznaczony został obszar górniczy złoża wód mineralnych „Wapienne”. W gminie występują również złoża ropy naftowej, dla których wyznaczono obszary i tereny górnicze (Kryg, Lipinki, Bednarka) oraz złoża kruszywa drogowego (Lipinki)²⁹.

V.3. Komunikacja i transport

Na terenie gminy Lipinki nie występują drogi krajowe. Główną sieć powiązań komunikacyjnych gminy stanowi Droga Wojewódzka nr 993 relacji Dukła – Gorlice, o długości 42 km, przebiegająca przez jej południową część w układzie wschód – zachód, a także drogi powiatowe uzupełnione drogami gminnymi. Istotne znaczenie dla lokalnej sieci drogowej mają drogi powiatowe administrowane przez Powiatowy Zarząd Dróg w Gorlicach. W granicach Gminy znajdują się w całości lub części drogi powiatowe o łącznej długości 58,8 km:

- 1477 K Skołyszyn – Harkłowa – Wójtowa – Lipinki,
- 1478 K Lipinki – Pagorzyna – Radość,
- 1479 K Pagorzyna – Bednarskie,
- 1480 K Rozdziele – Lipinki – Libusza Ogniwo – Kobylanka,
- 1481 K Lipinki – Bednarskie,
- 1482 K Libusza – Wójtowa,

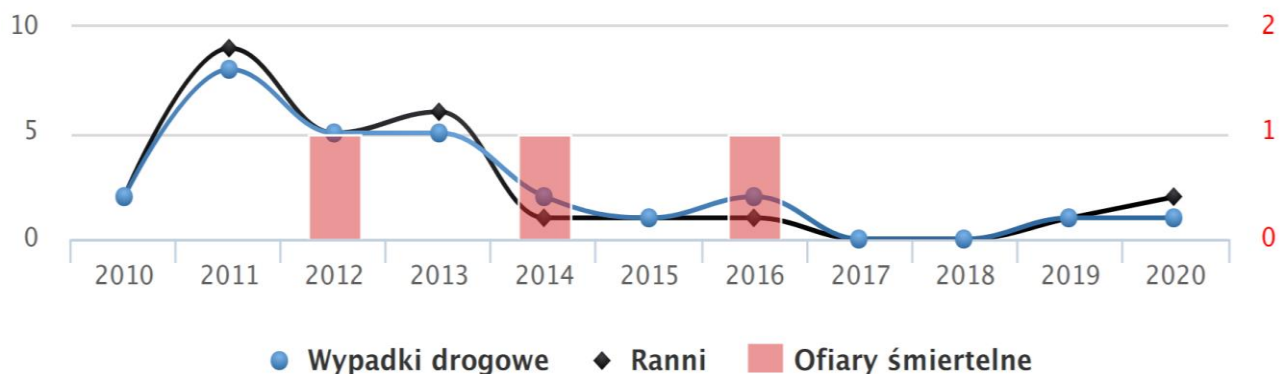
²⁹ Zob. Urząd Gminy Lipinki, oficjalna strona internetowa: <https://www.gminalipinki.pl/pl/211/0/informacje-ogolne.html> [dostęp: 18.08.2021]; Wójt Gminy Lipinki, *Prognoza oddziaływania na środowisko...*, dz. cyt., s. 8-10.

- 1483 K Korczyna – Wójtowa,
- 1485 K Libusza – Kryg,
- 1489 K Sękowa – Rozdziele,
- 1508 K Harkłowa – Pagorzyna.

Uzupełnieniem powyższych dróg są wiejskie drogi gminne, które dzielą się na drogi gminne ogólnodostępne oraz drogi dojazdowe do pól i gruntów leśnych³⁰. Przez obszar gminy Lipinki nie przebiegają linie kolejowe. Jedynym środkiem transportu pasażerskiego jest komunikacja autobusowa.

Według danych z lat 2010 - 2020 w wyniku 27 wypadków drogowych w gminie Lipinki odnotowano 3 ofiary śmiertelne oraz 28 osób rannych. Oznacza to, że na 100 tys. ludności przypadło 397,1 wypadków oraz 44,1 ofiar śmiertelnych (znacznie mniej od wartości dla województwa i znacznie mniej od wartości dla kraju)³¹.

Rysunek 29: Wypadki drogowe w gminie Lipinki w latach 2010-2020. Źródło: www.polskawliczbach.pl.

³⁰ Zob. Wojewódzki Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej, *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lipinki*, Kraków 2015, s 22-23.

³¹ Zob. Polska w liczbach, źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki#transport-i-komunikacja [dostęp: 18.08.2021].

V.4. Infrastruktura techniczna

Sieć kanalizacyjna i wodociągowa

Według danych zawartych w „Raporcie o stanie Gminy za rok 2020” długość sieci wodociągowej wynosi 1,9 km w Rozdzielu i 1,2 km w Krygu, w 2020 r. wybudowano 10.084 mb sieci wodociągowej w m. Rozdzielu i Lipinki oraz stację uzdatniania wody w m. Lipinki. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 32 budynków w tym 5 budynków użyteczności publicznej. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 103,8 km. Do zbiorczej sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 1159 budynków w tym wszystkie budynki użyteczności publicznej w Lipinkach, Krygu, Wójtowej, Pagorzynie i Rozdzielu. W 2020 r. zostało podłączonych 22 budynki oraz wykonano odcinek sieci kanalizacji w Wójtowej o łącznej długości 519,5 mb na kwotę 140.000 zł. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków wynosi 86. W Gminie Lipinki znajdują się trzy stacje uzdatniania wody w Krygu, w Lipinkach i w Rozdzielu. Technologia uzdatniania wody w w/w stacjach opiera się na napowietrzaniu oraz filtracji, podczas której usuwane są głównie związki żelaza i manganu.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Gmina Lipinki jest w całości zelektryfikowana. Od strony stacji GPZ 110/30/15 kV w Niegłowicach (Niegłowice - Stróżówka) oraz z odgałęzienia do GPZ Biecz dosyłana jest energia elektryczna siecią napowietrznych linii średnich napięć 15 i 30 kV. Dla wyżej wymienionych linii obowiązuje strefa ochronna. Przesyłanie energii bezpośrednio do odbiorców zapewnione jest siecią zarówno napowietrzną jak i kablową o niskich napięciach przez stacje transformatorowe 30/04 i 15/04 kV. Sieć elektroenergetyczna średniego napięcia na terenie gminy jest w zadawalającym stanie technicznym. Sieć niskiego napięcia jest przebudowywana systematycznie celem poprawy parametrów

dostarczanej energii i możliwości przyłączenia nowych odbiorców. Na terenie gminy Lipinki w zakresie zaopatrzenia i pokrycia potrzeb ciepłych działają lokalne kotłownie instytucji użyteczności publicznej, zakładów przemysłowych, podmiotów handlowych i usługowych oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych, wytwarzające ciepło na własne potrzeby. Budynki mieszkalne jak również budynki pełniące inną rolę, usytuowane w obszarach pozbawionych dostępu do zbiorczych instalacji dostaw ciepła, wykorzystują indywidualne źródła ciepła, najczęściej na paliwo stałe (węgiel kamienny, ekogroszek, miał węglowy)³².

Zaopatrzenie w paliwa gazowe

Gmina Lipinki jest prawie w całości zgazyfikowana w oparciu o gazociąg wysokoprężny Jasło –Gorlice –Nowy Sącz, znajdujący się poza obszarem gminy. Aż 75,8% mieszkańców gminy korzysta z sieci gazowniczej. Rozprowadzenie gazu po terenie gminy odbywa się za pośrednictwem sieci niskoprężnej. Na terenie wsi Kryg znajdują się cztery stacje redukcyjno-pomiarowe. Gaz może być wykorzystywany przez odbiorców do celów bytowo –gospodarczych i grzewczych³³.

V.5. Gospodarowanie odpadami

Za gospodarę odpadami w gminie odpowiedzialny jest Urząd Gminy. Wprowadzony w 2012 roku system zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy Lipinki uchwalony uchwałą nr XXIII/183/2012 Rady Gminy Lipinki z dnia 28 grudnia 2012 r. obejmuje wszystkie gospodarstwa zamieszkałe (bez sklepów, firm itd., które to mają podpisane indywidualne umowy na odbiór odpadów). Gmina nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych. W 2020r. uruchomiono Punkt Selektywnej Zbiórki

---

³² Zob. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lipinki*, Kraków 2015, s. 22.

³³ Tamże, s. 21.

Odpadów Komunalnych (PSZOK) znajdującego się w Wójtowej przy oczyszczalni ścieków. Mieszkańcy gminy w ramach uiszczanej opłaty za odpady komunalne mogą bezpłatnie oddawać takie odpady jak m.in.: metale, plastiki, papier, szkło, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny. Na terenie gminy działają dwie oczyszczalnie ścieków w miejscowościach Lipinki i Kryg. Na terenie gminy Lipinki głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury, tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, zakłady produkcyjne w części socjalnej,
- tereny zielone - ogrody i parki, cmentarze,
- ulice i place,
- placówki kulturalno- oświatowe,
- ośrodki zdrowia i opieki społecznej,
- obiekty administracji publicznej,
- inne instytucje lub obiekty, posiadające część socjalno – biurową.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. 2016 poz. 2167) gminy były zobligowane do osiągnięcia w 2020 r. 50 % poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów segregowanych w postaci papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła³⁴. Jak wskazuje poniższa tabela, od 2012 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wzrósł o 40%.

---

³⁴ Zob. Gmina Lipinki, Analiza Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Lipinki za 2020 rok, Lipinki 2021, s. 4.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]									
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]									
Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane	30	36	38	40	42	45	50	60	70

Tabela 8: Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]. Źródło: Gmina Lipinki, Analiza Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Lipinki za 2020 rok, Lipinki 2021, s.

VI WYNIKI ANKIET

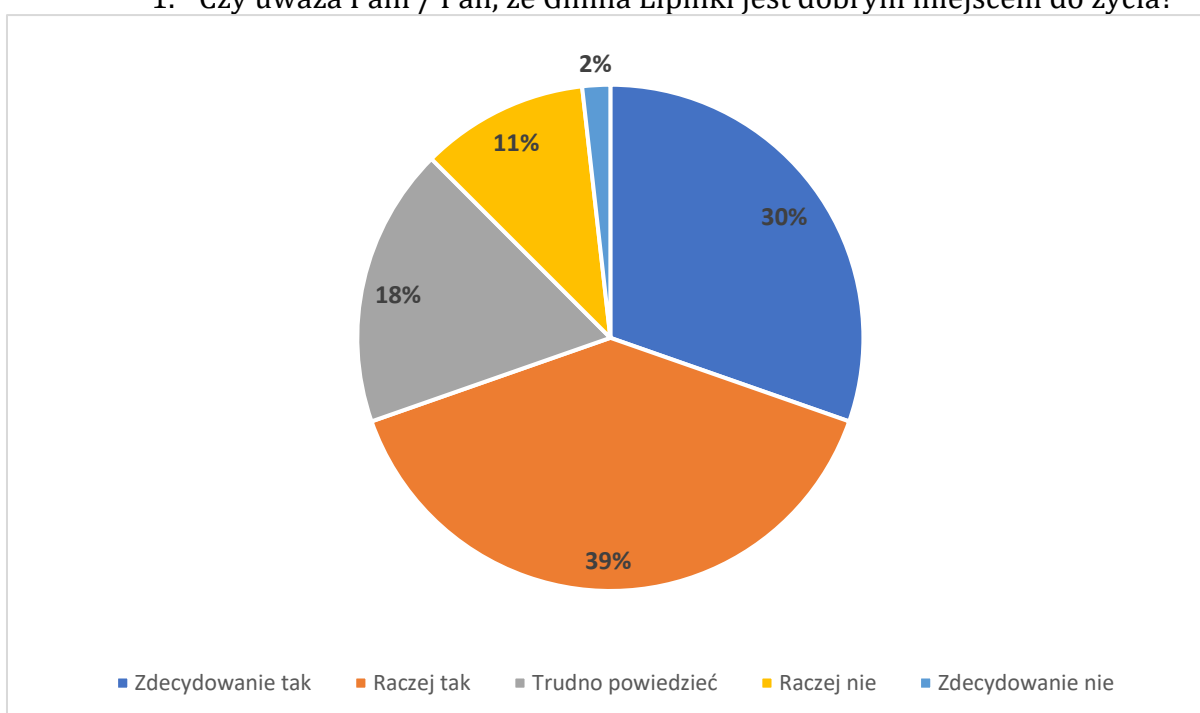

VI Badanie ankietowe

VI.1. Wyniki badania ankietowego

Aby mieć bardziej szeroki obraz problemów Gminy z punktu widzenia jej mieszkańców, udostępniono ankietę papierową oraz online na temat warunków życia w Gminie. Ankieta zawierała 9 pytań jednokrotnego i wielokrotnego wyboru. Do próby włączono 57 respondentów. Poniżej przedstawiono wyniki otrzymanych odpowiedzi.

1. Czy uważa Pani / Pan, że Gmina Lipinki jest dobrym miejscem do życia?

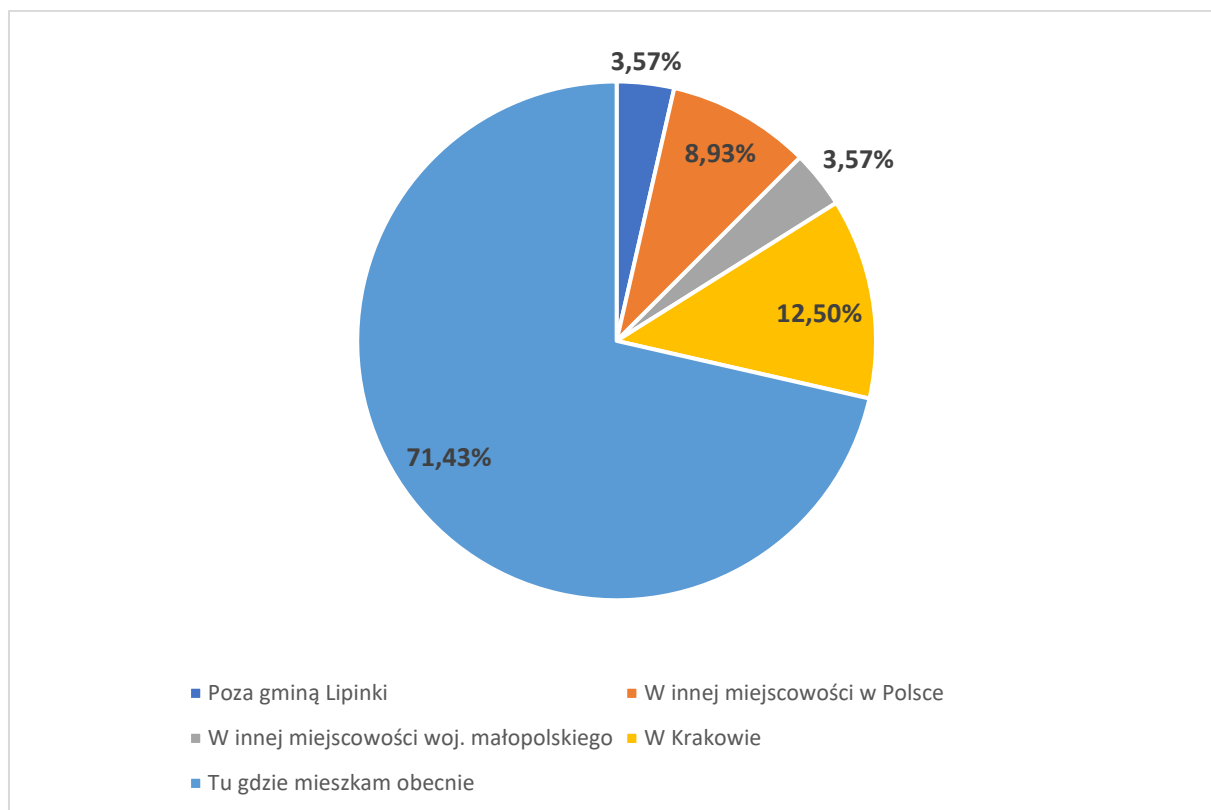

Większość respondentów – 39% wskazała, że Gmina Lipinki jest raczej dobrym miejscem do życia. Sporo osób jest zdania, że Gmina jest zdecydowanie dobrym miejscem do życia (30%).

W przeciwny sposób myśli 13% ankietowanych, a 11% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

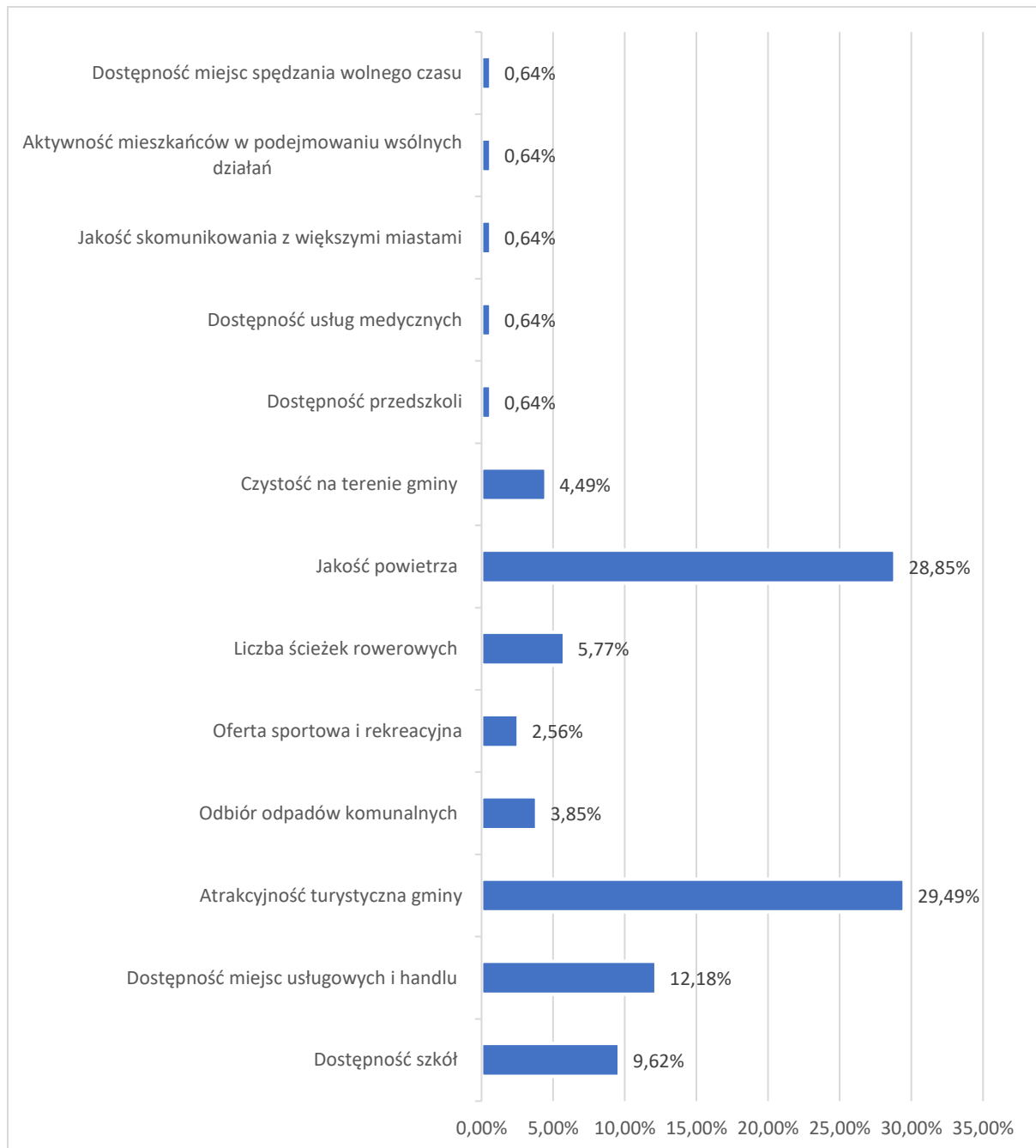

2. Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?

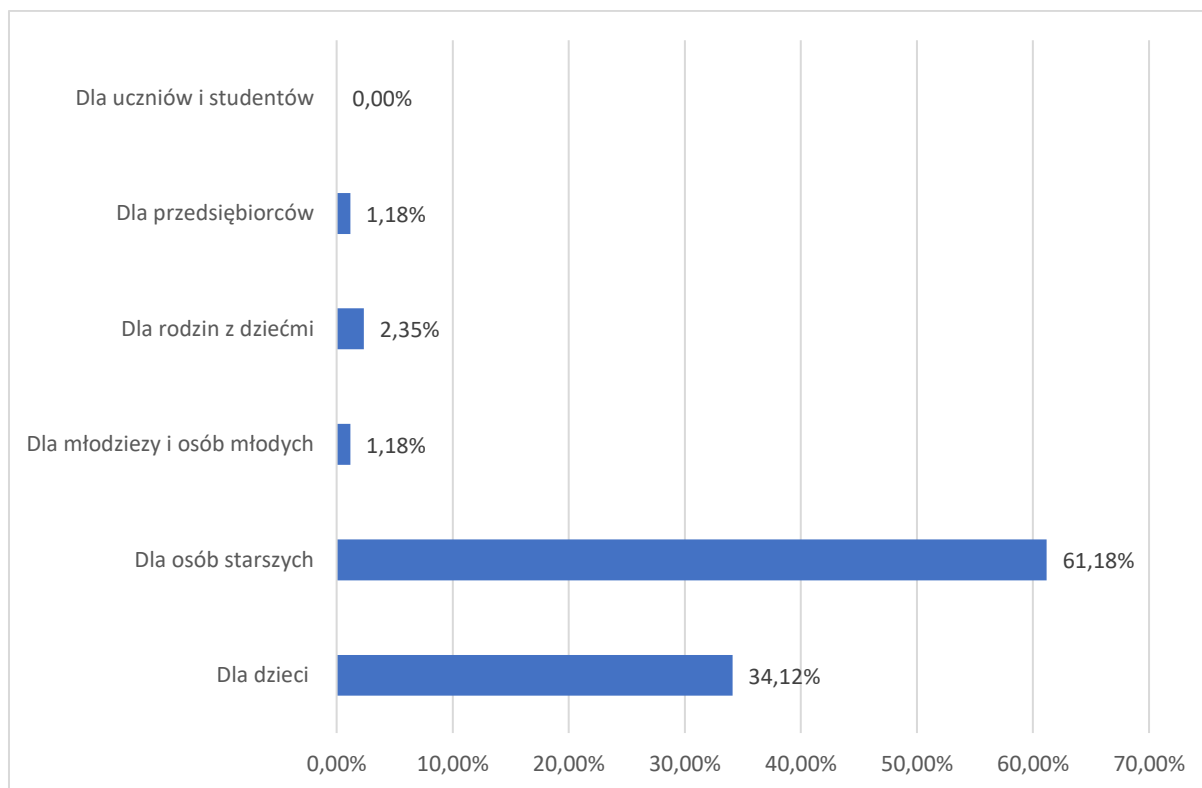
Zdecydowana większość ankietowanych – 71,43% podjęłaby decyzję o pozostaniu w swoim miejscu zamieszkania w perspektywie najbliższych 5 lat. 24,5% respondentów chciałoby przeprowadzić się poza swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania – do innej miejscowości, z czego 12,5% - do Krakowa.

3. Co szczególnie wpływa na jakość życia w Gminie Lipinki?

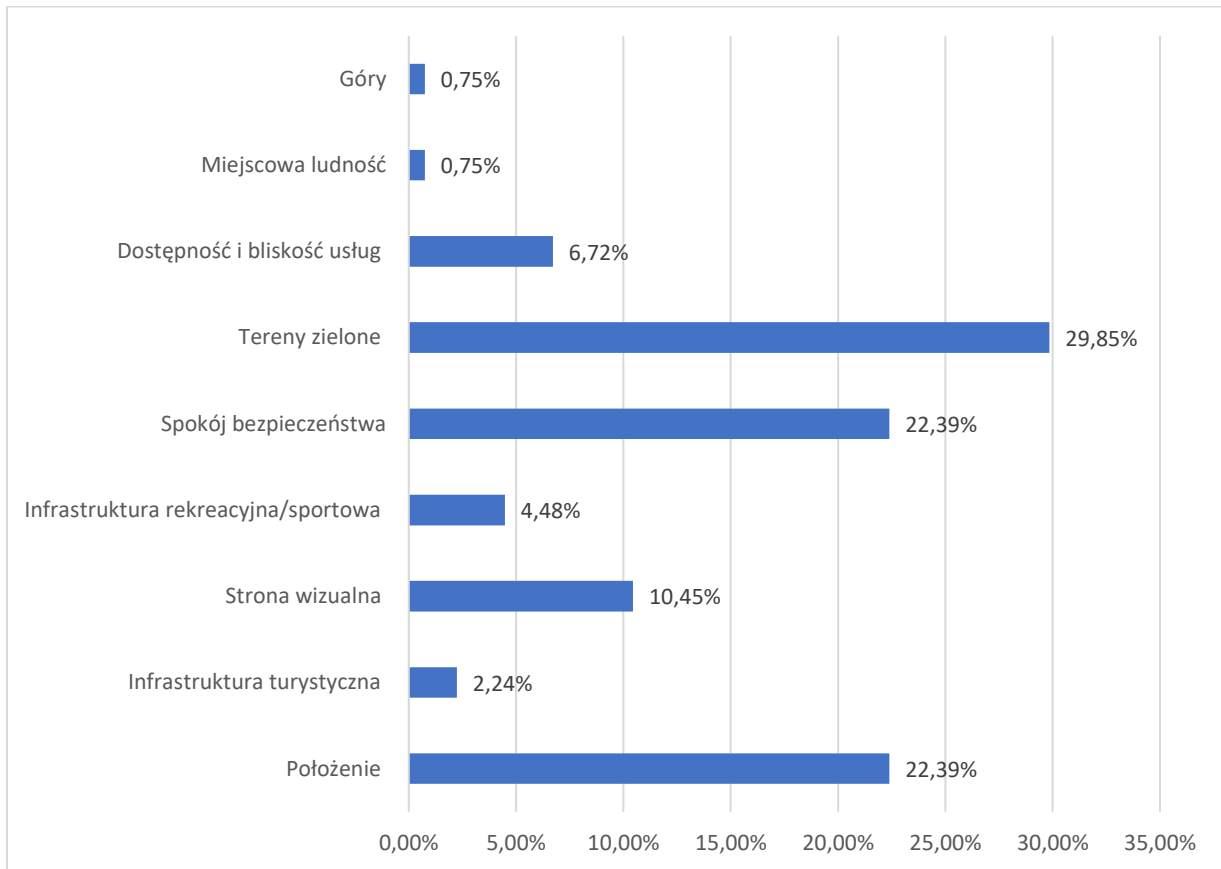
Ankietowani stwierdzili, że na jakość życia w Gminie Lipinki wpływa szczególnie atrakcyjność turystyczna Gminy (blisko 30% wskazań), jakość powietrza (niemal 29%), a także dostępność miejsc usługowych i handlu (12,18%) oraz dostępność szkół (9,62%).

4. Dla kogo Pani/a zdaniem Gmina jest dobrym miejscem do życia?

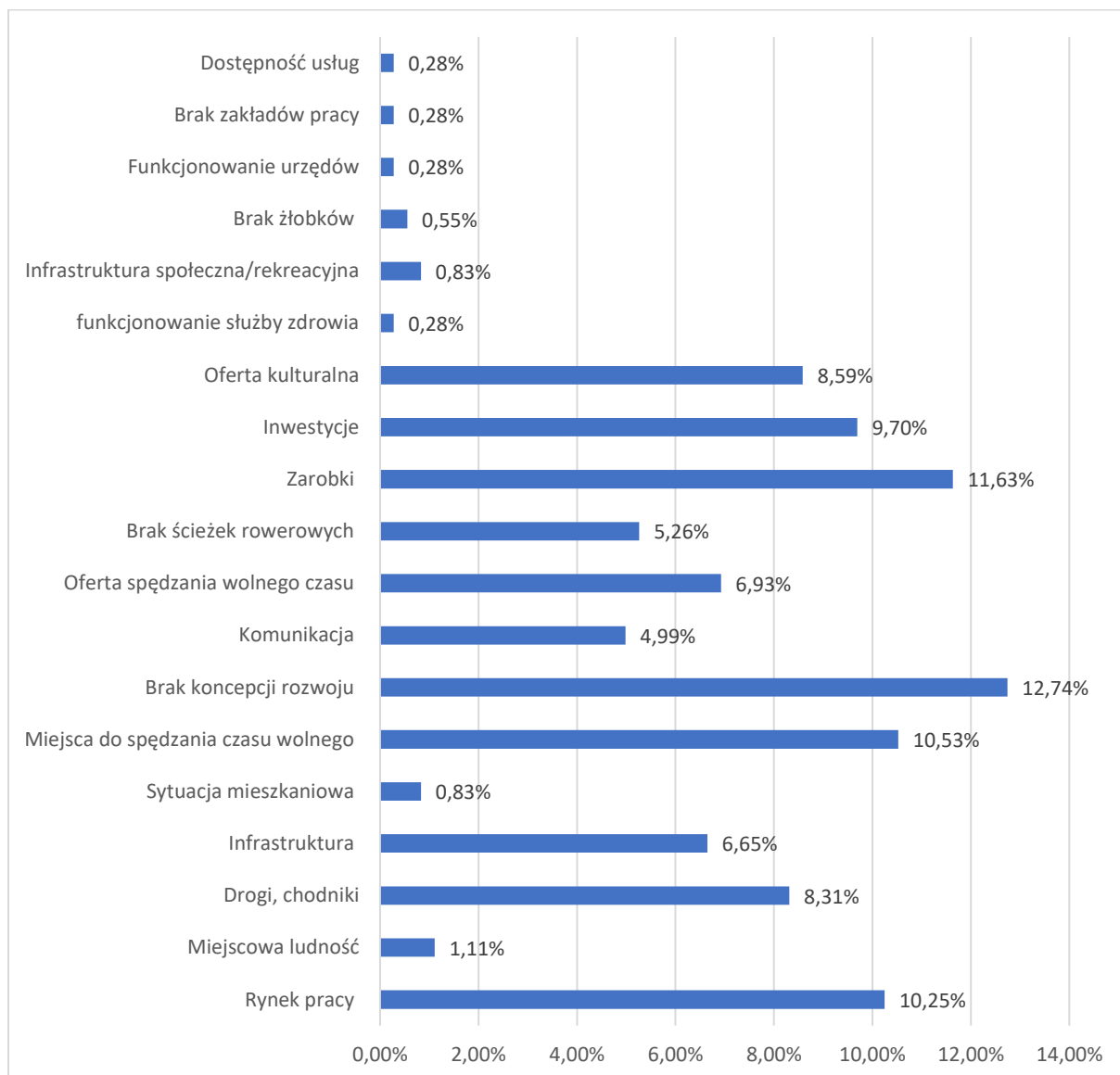
Większość ankietowanych stwierdziła, że Gmina Lipinki jest dobrym miejscem do życia dla osób starszych (61,18%) i dla dzieci (34,12%). Żaden z badanych nie potwierdził, że Gmina jest dobrym miejscem do życia dla uczniów i studentów. Niewiele osób wskazało na odpowiedzi: „dla przedsiębiorców” (1,18%), „dla rodzin z dziećmi” (2,35%) oraz „dla młodzieży i osób młodych” (1,18%).

5. Co jest Pani/Pana zdaniem największym potencjałem, mocną stroną gminy Lipinki?

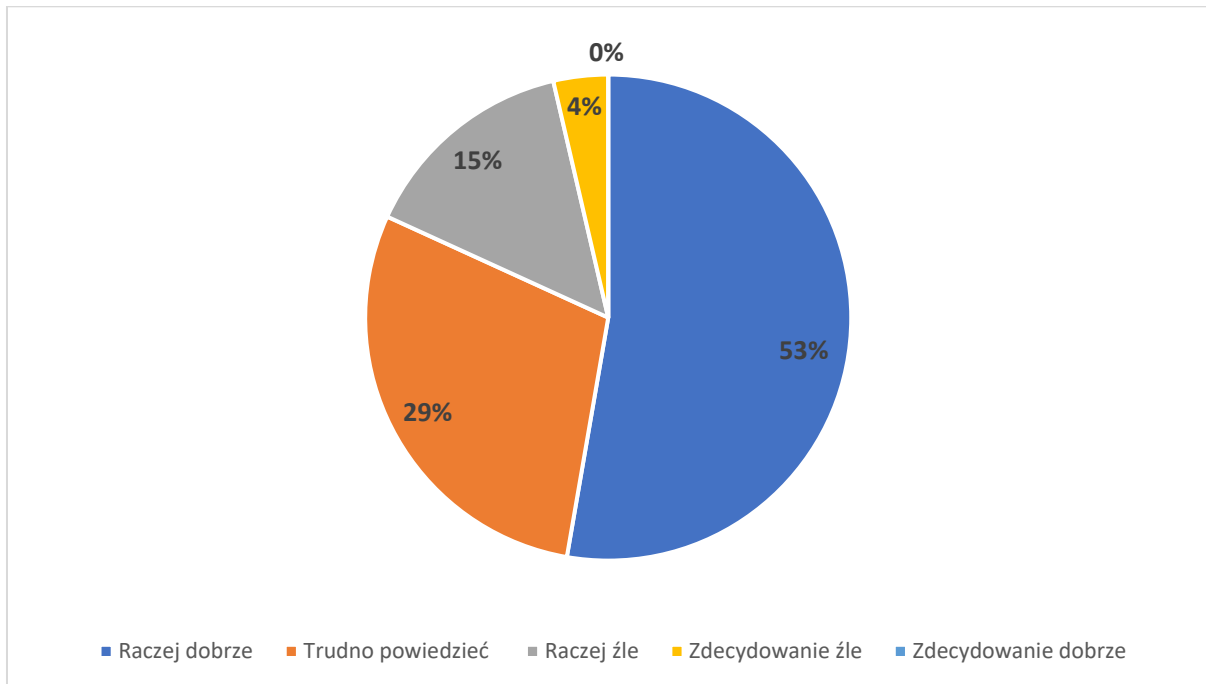
Blisko 30% respondentów za największy atut Gminy Lipinki uważa tereny zielone oraz położenie (22,4%), a także spokój i bezpieczeństwo (22,4%). Mocną stroną Gminy jest także strona wizualna (10,4%) oraz dostępność i bliskość usług (6,7%). Potencjał Gminy jest upatrywany także w infrastrukturze sportowej i rekreacyjnej (4,5%), infrastrukturze turystycznej (2,24%) oraz w górach (0,75%) i miejscowej ludności (0,75%).

6. Co jest Pani/Pana zdaniem największym problemem, słabą stroną gminy Lipinki?

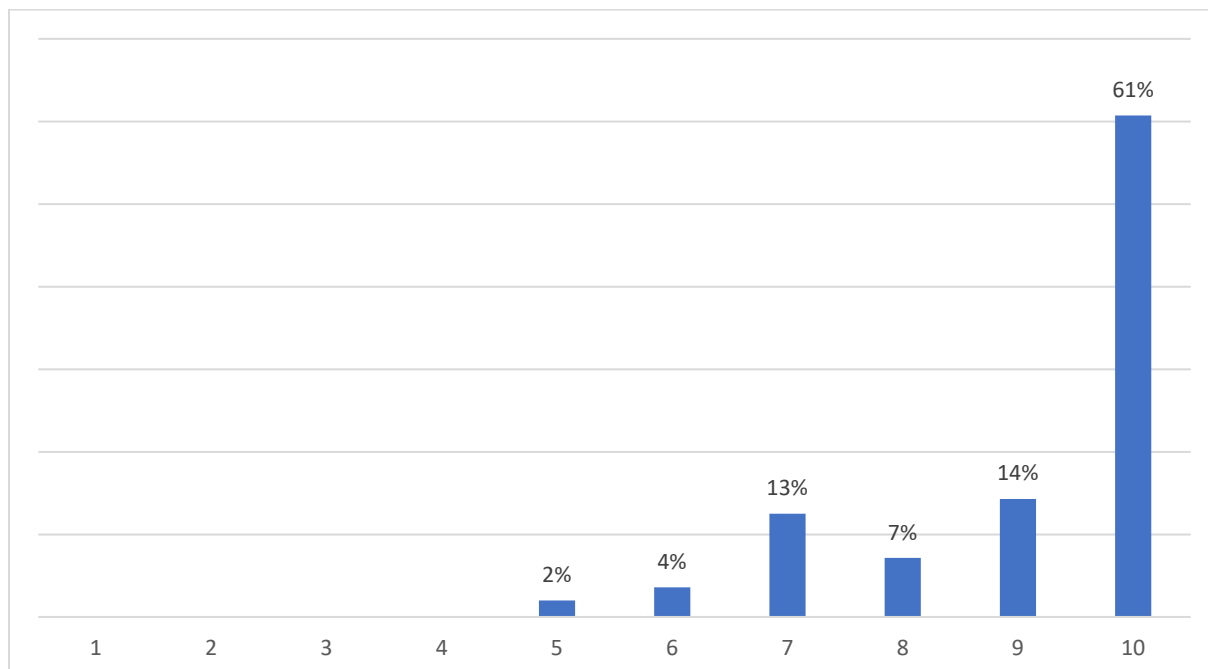
Największymi problemami Gminy Lipinki zdaniem respondentów są brak koncepcji rozwoju (blisko 13% wskazań), zarobki poniżej oczekiwań (11,6%), niewystarczająca ilość miejsc do spędzania czasu wolnego (10,5%) oraz rynek pracy (10,2%). Problematyczne są także kwestie inwestycje (9,7%), oferta kulturalna (8,5%), drogi i chodniki (8,3%), a także infrastruktura (6,6%) i brak ścieżek rowerowych (5,2%).

7. Jak ocenia Pani/Pan dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy?

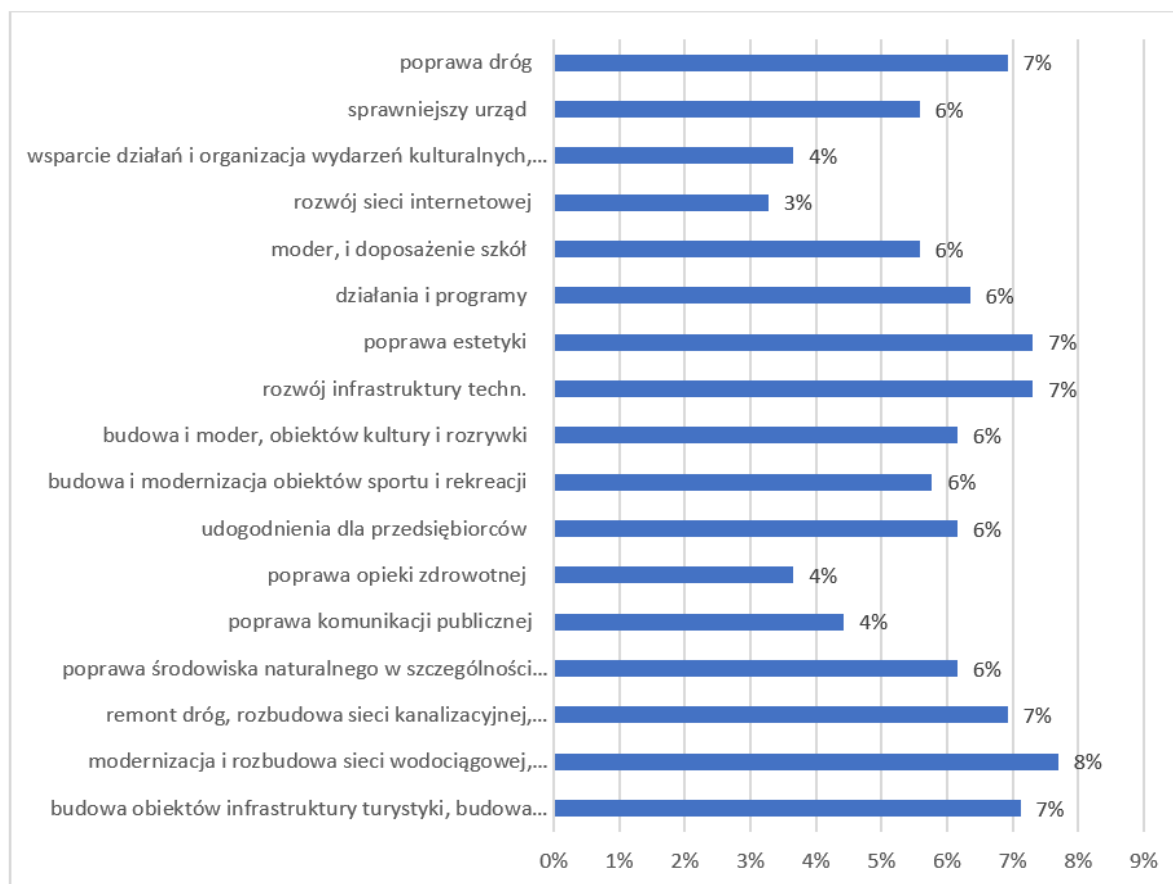
Ponad połowa badanych dobrze ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy. Blisko 20% ankietowanych ocenia ją źle, a 30% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat.

8. Czy plan rozwoju gminy Lipinki na najbliższe 10 lat powinien być raczej strategią kontynuacji, czy zupełnie nową strategią, opartą na innych priorytetach? Proszę wyrazić swoją opinię na 10-stopniowej skali, gdzie „1” oznacza strategię kontynuacji, a „10” zupełnie nową strategię rozwoju.

Zdecydowana większość badanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju (61%). Pozostali badani również są w różnym stopniu przekonani, że należałoby obrać inny kierunek rozwoju Gminy.

9. Proszę o wybranie priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy w przyszłości

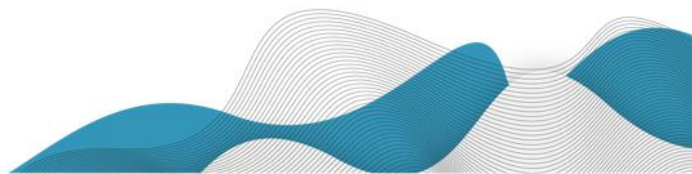
Każdy z wymienionych wyżej priorytetów zyskał podobną liczbę wskazań, jednak najwięcej zyskała odpowiedź „modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej, gazowej, kanalizacji” (8%). Po 7% wskazań otrzymały odpowiedzi „rozwój infrastruktury technicznej”, „poprawa estetyki” oraz „budowa obiektów infrastruktury turystyki, a 6% - „budowa ścieżek rowerowych”. Najmniej wśród ankietowanych stwierdziło, że najważniejszym priorytetem jest rozwój sieci internetowej (3%).

VI.2 Podsumowanie badania ankietowego

Większość respondentów – blisko 70% stwierdziło, że Gmina Lipinki jest dobrym miejscem do życia. Nie podziela tego poglądu 13% ankietowanych. Zdecydowana większość ankietowanych – 71,43% podjęłaby decyzję o pozostaniu w swoim miejscu zamieszkania w perspektywie najbliższych 5 lat. 12,5% przenieśliby się do stolicy województwa - Krakowa. Zdaniem badanych na jakość życia w Gminie Lipinki wpływa szczególnie atrakcyjność turystyczna Gminy (blisko 30% wskazań), jakość powietrza (niemal 29%), a także dostępność miejsc usługowych i handlu (12,18%) oraz dostępność szkół (9,62%). Większość ankietowanych stwierdziła, że Gmina Lipinki jest dobrym miejscem do życia dla osób starszych (61,18%) i dla dzieci (34,12%). Żaden z badanych nie potwierdził, że Gmina jest dobrym miejscem do życia dla uczniów i studentów. Blisko 30% respondentów za największy atut Gminy Lipinki uważa tereny zielone oraz położenie (22,4%), a także spokój i bezpieczeństwo (22,4%). Największymi problemami Gminy Lipinki zdaniem respondentów są brak koncepcji rozwoju (blisko 13% wskazań), zarobki poniżej oczekiwań (11,6%), niewystarczająca ilość miejsc do spędzania czasu wolnego (10,5%) oraz rynek pracy (10,2%). Ponad połowa badanych dobrze ocenia dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy. Blisko 20% ankietowanych ocenia ją źle, a 30% nie ma sprecyzowanego zdania na ten temat. Zdecydowana większość badanych uznała, że należy obrać zupełnie nową strategię rozwoju Gminy (61%). Wśród najważniejszych priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy ankietowani wskazali modernizację i rozbudowę sieci wodociągowej, gazowej i kanalizacji, rozwój infrastruktury technicznej oraz budowę obiektów infrastruktury turystyki i ścieżek rowerowych.

VII ANALIZA SWOT

Analiza SWOT

Kolejnym etapem syntezy ustaleń diagnostycznych oraz propozycji rozwiązań strategicznych jest analiza SWOT, której celem jest identyfikacja głównych kierunków rozwoju strategicznego. Nazwa jest akronimem czterech angielskich słów:

S (*Strengths*) – mocne strony,

W (*Weaknesses*) – słabe strony,

O (*Opportunities*) – szanse,

T (*Threats*) – zagrożenia.

Na mocne i słabe strony wpływ mają czynniki wewnętrzne, a na szanse i zagrożenia – czynniki zewnętrzne.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - walory przyrodnicze i kulturowe Gminy, które mogą wpływać w znacznym stopniu na rozwój turystyki, - zabytki o wartości architektonicznej i religijnej, - bogata architektura sakralna sprzyjająca rozwojowi turystyki religijnej, - Magurski Park Narodowy na części gminy – atrakcja turystyczna, - tradycje łemkowskie – unikatowa cecha regionu, - baza sportowa odpowiadająca potrzebom gminy oraz funkcjonowanie zespołów sportowych – promowanie zdrowego stylu życia, nauka współzawodnictwa i współpracy wśród dzieci i młodzieży, - inwestycje w oświetlenie dróg i placów,	<ul style="list-style-type: none"> - słabo funkcjonująca gospodarka lokalna, zdominowana w dużym stopniu przez rozdrobnione i niskodochodowe rolnictwo oraz słabo rozwiniętą przedsiębiorczość pozarolniczą, - duża zależność sytuacji materialnej i jakości życia wielu gospodarstw domowych od dochodów socjalnych, - brak szybkiego połączenia komunikacyjnego z miastem wojewódzkim – Krakowem, - małe sołectwa o charakterze wiejskim - ograniczanie wydobywania ropy naftowej.

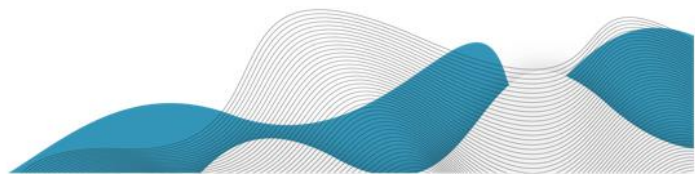
- bliskość Nowego Sącza i Gorlic,
- występowanie ropy naftowej i przemysł z tym związany,
- czyste i różnorodne środowisko sprzyjające rozwojowi upraw ekologicznych w małych rodzinnych gospodarstwach,
- podejmowanie inicjatyw mających na celu wsparcie wiejskich społeczności lokalnych poprzez zwiększanie dostępu do edukacji oraz promowanie na terenach wiejskich idei kształcenia się przez całe życie,
- realizacja polityki społecznej prowadzącej do integracji i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym: „Pomocna dłoń 60+”, Prowadzenie Klubu Senior+ , „Akademia Seniora” , „OPIEKA 75+”, „Wspieraj Seniora”,
- układ przestrzenny umożliwiający spełnienie wszystkich istotnych funkcji gminy,
- uzbrojone tereny inwestycyjne oraz drogi dojazdowe do nich — zachęcenie do przeprowadzenia inwestycji w gminie przez mieszkańców bądź osoby z zewnątrz.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - plany w zakresie zwiększenia udziału korzystania z odnawialnych źródeł energii, - obranie kierunków mających na celu rozwój ochrony środowiska w całej gminie, a także promowanie regionalnych oraz naturalnych i ekologicznych wyrobów rolno-spożywczych, - ograniczenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł konwencjonalnych i w rezultacie redukcja emisji gazów cieplarnianych oraz zmniejszenie stopnia degradacji środowiska naturalnego, - podejmowanie działań zmierzających do systematycznej modernizacji i rozbudowy infrastruktury elektroenergetycznej, mającej na celu zaspokojenie potrzeb odbiorców oraz zwiększenie sprawności całego systemu zaopatrzenia w energię elektryczną, - rozwój źródeł ciepła opartych o energię z odnawialnych źródeł energii w postaci: energii słonecznej, energii geotermalnej (pompy ciepłe), biomasy i biogazu, - utrzymanie istniejącego indywidualnego systemu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem modernizacji i wymiany urządzeń grzewczych na urządzenia o wysokiej sprawności grzewczej i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń, - dalsza gazyfikacja gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie koszty inwestycji związanych z wdrożeniem odnawialnych źródeł energii, - konieczność długotrwałych działań w zakresie kształtowania postaw proekologicznych, - opór wobec zmian, - brak świadomości osób z zewnątrz o potencjale gminy, - konkurencja ze strony lepiej rozwiniętych sąsiednich jednostek, - migracja młodych i wykształconych osób w inne rejony Polski lub zagranicę, zwłaszcza migracja zarobkowa.

- wykorzystanie terenów przeznaczonych do zabudowy rekreacyjno-pensjonatowej - zachęty dla inwestorów do przedsięwzięć na terenie gminy, - pozyskiwanie partnerów wśród gmin i miast Polski i partnerów transgranicznych - rozbudowa systemu ekologicznego transportu,	

Tabela 9: Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia w Gminie Lipinki.

VIII LITERATURA

1. Angrosino M., *Badania etnograficzne i obserwacyjne*, Warszawa 2010, s. 67, 139-140, 176.
2. Denzin, *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, 2d ed., McGraw-Hill, New York 1978.
3. Flick U., *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2012, s. 128.
4. Gmina Lipinki, *Analiza Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Lipinki za 2020 rok*, Lipinki 2021, s. 4.
5. Kostera M., *Antropologia organizacji: metodologia badań terenowych*, Warszawa 2005, s. 98.
6. Polska w liczbach, https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Lipinki, [dostęp: 18.08.2021].
7. Powiatowy Urząd Pracy w Gorlicach, *Bezrobocie rejestrowane w gminach powiatu gorlickiego*, 2020.
8. Strona internetowa Urzędu Gminy, <https://www.gminalipinki.pl/pl/238/0/rolnictwo.html> [dostęp: 18.08.2021].
9. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lipinki*, 2019.
10. System Ewidencji Wypadków i Kolizji, źródło: <http://sewik.pl/search> [dostęp: 18.08.2021].
11. Urząd Gminy Lipinki, *Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Lipinki na lata 2020-2022*, Lipinki 2019, s. 6.
12. Urząd Gminy Lipinki, *Raport o stanie Gminy Lipinki za rok 2020*.
13. Urząd Gminy Lipinki, *Roczny Program Współpracy Gminy Lipinki z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2021 rok*, s. 6.
14. Urząd Gminy, *Raport o stanie Gminy Lipinki za 2019 rok*, Lipinki 2019, s. 8.
15. Urząd Statystyczny w Krakowie, *Powiat gorlicki*, Kraków 2020, https://krakow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_malopolskie/portrety_powiatow/powiat_gorlicki.pdf [dostęp: 18.08.2021].
16. Wojewódzki Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej, *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej*, 2015.
17. Wójt Gminy Lipinki, *Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lipinki*, Lipinki 2019, s. 7.

ZAŁĄCZNIK NR 1: WZÓR ANKIETY

1. Czy uważa Pani / Pan, że Gmina Lipinki jest dobrym miejscem do życia?
  - zdecydowanie tak
  - raczej tak
  - trudno powiedzieć
  - raczej nie
  - zdecydowanie nie

2. Gdzie w perspektywie najbliższych 5 lat chciałaby/chciałby Pani/Pan mieszkać?
  - Tu gdzie mieszkam obecnie
  - Poza Gminą Lipinki, ale jeszcze nie wiem gdzie
  - Za granicą
  - W innej miejscowości w Polsce
  - W innej miejscowości województwa małopolskiego
  - W Krakowie

3. Co szczególnie wpływa na jakość życia w Gminie Lipinki?
  - Dostępność szkół
  - Dostępność miejsc usługowych i handlu
  - Atrakcyjność turystyczna gminy
  - Odbiór odpadów komunalnych
  - Dostępność transportu publicznego
  - Stan techniczny chodników
  - Oferta sportowa i rekreacyjna
  - Dostępność przedszkoli
  - Jakość obsługi w Urzędzie Gminy
  - Dostępność usług medycznych
  - Liczba ścieżek rowerowych
  - Praca (ocena możliwości rozwoju zawodowego na terenie gminy, znalezienia pracy na terenie gminy)
  - Jakość powietrza
  - Jakość skomunikowania z większymi miastami
  - Jakość dróg
  - Możliwość wynajmu/zakupu mieszkania
  - Otwartość władz na inicjatywy mieszkańców
  - Czystość na terenie gminy
  - Aktywność mieszkańców w podejmowaniu wspólnych działań
  - Dostępność miejsc spędzania wolnego czasu – place zabaw, skwery, miejsca zielone, itp.

4. Dla kogo Pani/a zdaniem Gmina jest dobrym miejscem do życia?
  - Dla dzieci

- Dla młodzieży i osób młodych
- Dla osób starszych
- Dla rodzin z dziećmi
- Dla przedsiębiorców
- Dla uczniów i studentów

5. Co jest Pani/Pana zdaniem największym potencjałem, mocną stroną gminy Lipinki?

- Położenie
- Infrastruktura turystyczna
- Strona wizualna
- Infrastruktura rekreacyjna/sportowa
- Spokój, bezpieczeństwo
- Miejscowa ludność
- Tereny zielone
- Góry
- Rozwój
- Infrastruktura
- Dostępność i bliskość usług
- Atrakcyjność dla inwestorów
- Infrastruktura edukacyjna
- Drogi, chodniki
- Komunikacja

6. Co jest Pani/Pana zdaniem największym problemem, słabą stroną gminy Lipinki?

- Rynek pracy
- Miejscowa ludność
- Drogi, chodniki
- Infrastruktura
- Sytuacja mieszkaniowa
- Miejsca do spędzania czasu wolnego
- Funkcjonowanie służby zdrowia
- Brak koncepcji rozwoju
- Jakość powietrza
- Spokój, bezpieczeństwo
- Komunikacja
- Infrastruktura rekreacyjna/sportowa
- Oferta spędzania wolnego czasu
- Brak ścieżek rowerowych
- Funkcjonowanie służb mundurowych
- Komunikacja miejska
- Brak żłobków
- Zarobki
- Funkcjonowanie urzędów
- Brak zakładów pracy
- Dostępność usług

- Inwestycje
- Oferta kulturalna

7. Jak ocenia Pani/Pan dotychczasową politykę rozwojową prowadzoną przez władze gminy?

- zdecydowanie dobrze
- raczej dobrze
- trudno powiedzieć
- raczej źle
- zdecydowanie źle

8. Czy plan rozwoju gminy Lipinki na najbliższe 10 lat powinien być raczej strategią kontynuacji, czy zupełnie nową strategią, opartą na innych priorytetach? Proszę wyrazić swoją opinię na 10-stopniowej skali, gdzie „1” oznacza strategię kontynuacji, a „10” zupełnie nową strategię rozwoju.

9. Proszę o wybranie priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy w przyszłości:

- Budowa obiektów infrastruktury turystyki, budowa ścieżek rowerowych
- Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej, gazowej, kanalizacji
- Remont dróg, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gazyfikacja gminy
- Poprawa środowiska naturalnego w szczególności dofinansowania do fotowoltaiki i pomp ciepła
- Poprawa komunikacja publicznej
- Poprawa opieki zdrowotnej
- Udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym ulgi, przygotowane tereny pod inwestycje)
- Budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji
- Budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki
- Rozwój infrastruktury technicznej (w tym sieci wodociągowej i kanalizacyjnej)
- Poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (ryнку, placów, skwerów, miejsc spotkań)
- Działania i programy zmniejszające ubóstwo i bezrobocie
- Modernizacja i wyposażenie szkół
- Rozwój sieci internetowej
- Wsparcie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych, sportowych
- Sprawniejszy urząd i samorząd gminny
- Poprawa jakości i stanu dróg gminnych

